

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 10 l.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petít sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 10 fillér.
Nyílttér petít sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyetért
újsítak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József tőherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1909.

FELMÉRŐ SZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Szombat, augusztus 7

Mal számunk főbb közleményei:

- Török-görög háboru előtt.
- Az új magyar kabinet.
- Az aradi vesztőhely színhámosai.
- Szabadulás a fébolydából.
- Utazás 35 ezer koronás váltó körül.
- Az elgázolt postafőtiszt.
- Levél Menyházáról.
- Fosztogatás Herkulesfürdőn.
- Nagy razzia Aradon.
- A mezitlábos táncosnő.
- Fizessen Henrik herceg!
- Köpenicki rendőrtiszt az éjjeli mulatóhelyeken.
- Amíg a férj furdózik.
- Családirto apa.
- Tarkaságok.

Háboru?

Arad, augusztus 6.

Európa lőporos területén, a Balkánon ismét veszélyeztetik a civilizált népek békéjét. Berlinből és Londonból ma olyan jelentések érkeztek, hogy Törökország és Görögország között elkerülhetetlen a háboru. Ez a két szomszédos állam évtizedek óta ellenséges indulattal viseltetik egymás iránt. Az államhatalom képviselői mindig találnak módot és alkalmat arra, hogy kis, talán egészen értéktelen területek miatt egymást provokálják. Törökország hadserege most, miután kiheverte a forradalom vérvesztését, háborut akar kezdeni Görögországgal. Minthogy pedig az európai nagyhatalmak évek óta lesik az alkalmat, amikor a forrongó Balkánt föl-

darabolhatják, valószínűleg nem mulasztják el ezt a kínálkozó időt — dönteni a kis államok sorsa fölött. Köztudomású, hogy Angliának erős kereskedelmi érdekei vannak Törökországban és siet lefoglalni magának a háboru által meggyöngyült államot. Németország se nézi tétlenül ezt. Így aztán ismét odajutunk, ahol alig fél év előtt tartottunk a szerb konfliktus idején. Magyarország oda áll szövetségese: Németország mellé. Szóval: az európai háboru veszedelme ismét közeleg. A magyar tartalékosok talán nemsokára újból érezhetik, hogy a monarkia bennük bizik s nekik kell fölállozni az életüket azért, mert Anglia és Németország mindenáron el akarják dönteni: ki diktáljon a sötét Balkánon. Nem hiszszük, hogy a tartalékosok ezt tartják olyan fontos ügynek, amiért érdemes volna vért ontani. Tegyük fel, hogy Nagy Lajos korát éljük és tegyük fel, hogy a küszöbön álló balkáni kalandozás valami nagyszerű hódító ut. Szeretnénk megkérdezni valamelyik tartalékos hadnagy urat, aki a polgári életben történelem tanár és olyan gyönyörűen tudja elmagyarázni a nagy király dicsőséges hadjáratait, — hogy lelkesedik-e az uralkodók birodalomnövelő álmaiért, ha a zsebében ott van a behívólevél. Azt méltóztatik felelni erre a maliciára, hogy Nagy Lajos idejében más volt az erkölcs? Hogy akkor a kard adott tisztességet,

birtokot, méltóságot? Hát igen. Igazuk van. De mindezt mi is olyan jól tudjuk, mint önök. Es boesánat, azért akkor is csak féllába maradt annak, akinek az egyiket ellőtték. Legfőleg csak annyiban különböztek a Nagy Lajos-korabeli háboruk gyönyörűségei a maiaktól, hogy akinek akkor ellőtték a lábát, annak végleg lőttek, mert a tábori felcsér meg se mosta volt boldog jámborságában a pipasáncos kezét és úgy fogott hozzá a csodatételhez. Ha aztán sikerült, hát sikerült. Ma csaknem bizonyosan megtartja a hőst féllábu koldusnak a modern chirurgia.

Ne tessék azonban azt hinni, hogy mi most a háboruviselés szörnyűségeiről akarunk szincerizálni általában. Nem. Dehogy! Csak ugyeszünkbe jut most véletlenül a készülődéseket olvasva, hogy hányszor hallgatuk lelkesült gyermeki szívvvel, csillogó szemekkel a történelmi tanár ur magyarázatát, hogy milyen szép és dicsőséges volt az, amikor Kinizsy Pál, kétkézre fogott palossal utcát szántott a kutyafejű török tömegeiben. Hát még Szavojai Jenő, aki láncos, szeges golyóbisokkal septe maga előtt a kegyetlen spahikat és janicsárokat. Es a hősök, akik ezeket a nagyszerűségeket elkövették, mindig a Jézus nevét kiáltozták a mészárosmunka igyekezetében. Azét a Jézusét, aki meghalt a keresztfán, mert nem akarták neki elhinni, hogy egy-

Urgyülőlet.

Irta: Ujlaki Antal.

Régifajta, döcögős, sárga kocsin kimentünk hárman a tanyára: a doktor, a fiskális és jómagam. A doktor szénávasárlás ürügyével elbujtatott tüdőbajosok iránt érdeklődött, akiket a fiskális akart neki leleplezni a Paplógó családban, melynek javára negyvenezer koronás örökségi pert nyert meg. Kint a homokon, a nyárfák alatt talán a legszegényebbje is jobban ragaszkodik az élethez, mint a városok proletár népének sok-sok elesettje. Mégis a város elesett embere súlyos bajában a kórházba kérdezkedik, ellenben a tanyaiban a halálfelelem sem tudja legyőzni a kórház iránt való idegenkedést. A város az utóbbi időben meglehetősen gondot fordít a hektika gyógyítására. Tüdőbajosoknak a kórházban rendelőszobát szerelt föl, a szakorvost pedig közpénzen két izben is kiküldték Davosba. De a tanyai hektikáknak nem imponál Davos sem. Meghasadna a szíve, ha elkellené szakadnia akácaitól — a kórház miatt. Ha már egyáltalán nem tudja magát összeszedni, inkább muljék el az édes tanyai otthon esendőségében szüleinek vagy gyermekeinek karjai között, mint hogy ott aludják el idegen arcok, idegen falak között: a kórházban, ahol tudós képű doktor uramék az ő szegény bőrén próbálják ki gyarló tudományukat. Mert — így vélik sokan a tanyán — a szegény ember nem való másra, minthogy egészséges korában dolgozzék, betegségében pedig vonuljon

a kórházba, hogy ott a doktor urak rajta tanulják ki, mikép gyógyíthatnák legsikeresebben az uri rendet.

Napszálltakor értünk a dorozsmai kereszt-hez. Amint vissza-visszanézünk: az alig kezdődő homályban az elmaradt mező olyan, mintha tükre lenne a szálló napnak: visszaryog újra az égi pirosság, mely követi szaladó kocsinkat, de olykor meg-megáll az avaros fű levelein, végigcsokolja a keresztben túl kezdődő kertek bokrait, magasabb növényzetét. Távolsan a dűlőton vékony porfelhő, mely a fáradt nyáj után húzódik, halovány koszoru gyanánt hőmpolyog, mintha láthatatlan áldozati tűzön füstlőgne.

A közeledő est nyugovóra csalta a tanyai gyermekeket, akik naphosszat az ut porában hancuroznak. Egyik-másik tanyaház előtt öreg-asszony vakoskodott, besötétedésig foltozgatva az apróság ruháját.

A kertek között a kerekék besüppedtek a homokba, a kocsi lassan haladt előre. Kimódoztuk, hogy mivel állítunk be Paplógóékhoz. A doktor szénára alkuszik, én a must iránt érdeklődöm, a fiskális pedig megerősíti azt a hirt, amit már levélben is tudatott, hogy megnyerték az örökségi pert. Beszélgetés során aztán a doktor a tüdőbajosok után puhatólódik. Egy kanyarodónál a süppedő, mély homokban elakadt kocsinkról leszállottunk. Ekkor már a levegő magára öltötte a sötétedő alkonyati kékséget. Mint valami szobor tűnt elő az egyik tanyai bejárónál Paplógó János, aki mintha ko-

mor gondolatok sulya alatt állana, hatalmas csizmájában lekonyult kalapja alul szurós pillantást vetett reánk. Ez az ember, aki sok évi pörösködés után hozzájutott az örökségéhez, nagyon szomorunak látszott. Köszönés és kezelet után elmondtuk, mi járatban vagyunk, mire a gazda kelletlenül meginvitált egy kis homoki borra, bárha a házba nem vezethet, mert — ugymond — az asszony rettenetesen köhög egy idő óta.

Télviz idején a kut előtt mosott, nem vigyázott magára, mégis farsangolt a leányokkal, — magyarázta az ember, miközben a böltingató öreg akác alá telepített reszketőslábu asztal mellé olyan székre, amelyet a lábammal kellett megtámasztani, hogy hanyatt ne vágódjam. Került üveges gyertya-lámpa is az asztal-közepére és mi csakhamar alkudozni kezdtünk szénára, mustra, közben szó esett tanyai dolgokról, városi ügyekről, vorejtékező emberek bajairól és uri huncutságokról. A vita lármája a szomszédok közül is ácsalt egypár csizmás embert. Közénk ült a szótlan Csamangó, aki csak pipázik és hümmög, az elégedetlen Biczók és a nagytermészetű Tandari, akinek olyan vasókle és olyan tigrisszeme van, hogy minden állítását rögtön helybenhagytuk. Mivel a lakóházból benszakadó, száraz köhögés hallatszott, egyik másik szomszéd megkérdezte:

— Hát az asszony?
Paplógó keseredetten nézett a zöld zsalu felé és szomoruan ingatta fejét.

mást szeretni nem annyi, mint koponyát repeszteni és oldalbordát zuzni. Azét a Jézusét, aki hirdette, hogy nincs ellenség, nincs nagyság, nincs király, csak alázatosság van, csak esendő féreg van, csak ember van.

Hát nem gyönyörű volt mind ez? Hogy azok a ragyogó hősök a szerezteért meghalt Krisztus nevében írták a cifra rongyos janicsárokat, akiket korbáccsal kergetett a kalifák hatalma a pallások alá. Es folyt a vér és vérszagra gyűlt az éji vad. Es sem a spahik, sem a janicsárok, sem az ezüst vértés hősök nem tudták, hogy miért. Es talán a történelem tanárok se tudják, csak a szultánok, meg a királyok. Azok tudják. Mert azok tudják, hogy mit hoz nekik egy ilyen mézárosüzet. Ki is adják a haszonból becsületesen a proviziókat a ragyogó hősöknek. Persze mindig a kor szelleme és divatja szerint. Mert a királyok mindig modernek és a kor színvonalán állanak. Régen, az ősi állapotok idején adtak földet, füvet, halat természetben. Utóbb, mikor a hasznos kis hitbizományok már ki voltak osztogatva és épen azoknak a megtartásáért kellett Krisztus urunknak a kenyérmezei sikon vezérkari főnökséget vállalnia Kinizsy mellett és Zentánál a Szavojai Jenő tábornokában, akkor címet, rangot és kaszinói képesítésre való minősítéseket, kamarási előfeltételeket osztogattak. Ma, a legeslegujabb korban már csak Dienstmedaillára és legkegyelmesebb elismerő okiratokra telik, mert kevés a civilista, a háztartás pedig sokba kerül.

Lehet, hogy ez a fokozatos visszafejlődés az oka, hogy az új kor háborujáért még a tartalékos hősi állományban lévő történelmi tanár urak se lelkesednek. De mi a csudának lelkesednének hát a multért? És miért nem mondják el a dobogó szívü, csillogó szemü kisfiuknak, hogy fer-

telmes csunya mézáros-munka volt bizony az a Dózsa-féle lázadás szétverése, de meg kellett csinálni, mert a százados rablóhadjáratokban szerzett uri vagyonkakat meg kellett védelmezni az éhes paraszttal szemben. Meg a töröknek sem lehetett szó nélkül odaengedni a jó kis földet, mikor a magyar urak is szívesen elültek benne. Tehát aló mars paraszt! Meg te bockoros nemes! Eljen a haza és a nemzet. Meg kell védeni a hazát Szigetvár körül, meg ott Eszterháza alatt és meg kell védeni a nemzetet: Eljen nemes nemzetes és vitézlő Csák Máté uram és a dicsőséges vitézlő többiek nemkülönben.

Hát most ki éljen? Kinek a nevében nézünk s talán megyünk a Balkán felé? Vilmos császár nagyhatalmáért. Nem hisszük, hogy volna egyetlen tartalékos, aki ilyen lázas uralkodói álomért odahagyná békés nyugalmát.

Török-görög háboru előtt.

A krétai bonyodalom.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 6.

A török-görög háboru veszedelme, a krétai bonyodalom miatt küszöbön áll. Berlinen keresztül olyan hírek érkeznek, amelyek arra engednek következtetni, hogy *Törökország erősen készül a Görögországgal való háborura*, sőt a berlini Lokalanzeiger tudósítója előtt ma egyik török nagykövet a „leszámolást” elkerülhetetlennek mondotta.

Mai távirataink ezek:

Szalonikiból táviratozzák: Monasztirból jelentik, hogy ott a Kréta-kérdés miatt nagy az izgalom. A váli kijelentette, hogy tekintettel a helyzetre, a nép magatartása dolgában a

felelősséget nem vállalja. A háboru melletti hangulat erősödik.

Az Abdul Hamid szökési kísérletére vonatkozó jelentés teljesen alaptalan.

Berlinből táviratozzák: A Lokalanzeiger jelenti Konstantinápolyból: Mahmád-Sefked pasa kijelentette, hogy a tegnapi napon Monasztirban tartott albán gyűlés a krétai kérdéssel foglalkozott és állást foglalt Krétának Görögország által való annexiója tárgyában. A nagyvezér táviratot küldött Monasztirba azzal az értesítéssel, hogy a kormány mindent elkövet, hogy Krétát Törökországnak megtartsa. Az a hír, hogy Albániában lázadás tört ki, alaptalan.

Berlinből táviratozzák: A Berliner Tageblatt jelenti Konstantinápolyból: *Törökország a legnagyobb intenzivitással folytatja készülődéseit a Görögországgal való esetleges háborura*. Különböző irányból naponta számos vasuti kocsis megy tüzéségi anyaggal a határszéli területekre. Ezeknek a szállítmányoknak a lerakódóhelye Monasztirban van.

A krétai kérdés, főtárgya a közbeszédnek. Párhuzamot vonnak a jelenlegi válság és ama válság között, amelyet Törökország Bosznia és Hercegovina miatt állott ki. Ma azonban sokkal több olyan hang emelkedik, amely hisz a háboruban, mint a télen. Itt ugyanis nagyon jól ismerik a szerbek karakterét és ezért nem is vártak tőlük mást, mint szóharcokat, most azonban Törökország szívesen statuálna példát, hogy a kis balkáni népeket elriassza.

Szalonikiból táviratozzák: A kormánynak a krétai kérdésben tanúsított határozatlansága miatt az izgatottság több városban, különösen Üszkübben, tetőfokára hágott. A parlament elleni hangulat a legvégsőig kiélesedett. A monasztiri kormányzó azt a jelentést küldte a kormánynak, hogy a végsőig felizgatott néphangulatot többé nem képes visszatartani.

Előkerült a gazda két leánya. Az egyik bort hozott a pincéből, a másik üveg-bura alatt gyertyát, nehogy elfújja a szél. A merre a világosság elhaladt, eltűnt a tanyának egy-egy kedves részlete. A tehén nagyokat nyögve pihent bornyával egy lombos akác alá fölszerelt nyári jászolban. A tyúk a kiszáradt juharfa galyain bóbiskoltak. Közöttük az iromba kakas, fejét magasan tartva, mintha a fölbukkanó csillagokat számlálgatná.

Amint a leányok az üvegekkel lerakodtak az asztalra, a becsott szemü, halovány, vézna leányokat nézegettem. Láttam, hogy a doktor le nem veszi róluk a tekintetét, mely mintha azt mondaná: Édes madaraim, tudom én, miért olyan szenvedő, miért olyan sápadt az orcátok!... Nem vigyáztak rátok, akikre a sors az életetek gondozását bízta... Paplógó félig töltötte a poharakat rizlingivel.

— Mivel gyógyítják az asszonyt? — kérdezte Tandari.

— A félszemü Rozi nenő jár hozzá.

— Mondják, hogy a kutyaszir használ, — vélekedek Biczók.

Paplógó nagyot sóhajtott:

— Itt a tanyán sokan jó orvosságnak mondják a kutyaszirt, de az én feleségem apertitusa nem veszi be. Hasztalan lopjuk az ételéből, pulykaszir gyanánt, megismeri.

Mivel a házból kihallatszó rémes köhögés egyre zavarta idegzetünket, a fiskális figyelmzettette Paplógót, hogy a társaságban van doktor is.

— Az isten éltesse a tudós fejével, — szól Paplógó gunyosan.

— Nem vizsgálatná meg a beteget és talán a leányokat is? — kérdezte a fiskális olyan követelő hangon, melylyel a gazdát csak boszantotta.

— Minek? Hogy medicinát adjon neki? Mit segít ott a patika, ahol az isten nem akar segíteni? A doktor a patikának dolgozik: mert az urak egymást segítik... Bocsanat, sérteni nem akartam, de így van.

— Honnan tudja, hogy a doktor medicinát rendel? Hátha csak annyit mond, hogy itassanak vele tejet...

— Nem élünk mi tejjel, nem vagyunk mi németek. Csak a jó Isten tudja, mi használna.

— Tudja a doktor is, ha megvizsgálja a beteget.

Tandari megbökte a lábával Paplógót, akivel Csamangó és Biczók is tekintetét váltottak. Ilyen jelekkel figyelmeztették a gazdát, hogy be ne ugerjék az uraknak és ne engedje megvizsgálatni betegeit. Ezek az urak ugy sem tudnak egyebet, mint irkálni, teleirkálni minél több papírost.

— Nem épen az urak tisztelt személyében kételkedek, — szólott Paplógó valamivel mérsékelt hangon, — de egyáltalán kételkedek az uri tudományban, melynek az a célja, hogy minél több pénzt vasaljon ki a dolgozó népből. Másképen tisztelném a tudományukat, ha elégetnének a földön minden aranyat, minden ezüstöt és nem hagynának meg egyebet a krisztusi szeretetnél... Aztán nem olyan betegek az

én leányaim. De nem is biznám őket doktor-kézre...

A fiskális fontoskodva és türelmetlenül szólott közbe:

— Lássá, édes gazdám, maga nem érti ezeket a dolgokat. A pénzzel együtt elpusztítanak az észet is. Pénzre és észre szükség van. Ugy-e jól esik, hogy megnyertem az örökségi pöröt? Ehhez pedig pénz is kellett, meg ész is.

A fiskális szivarra akart épen gyujtani, de ez a vita annyira ingerelte, hogy ezüsttárcáját szórakozottságból az asztalon hagyta.

— Eredeti emberek, de becsületesek, — sugta fülembe a jogász, de nyomban olyan piros lett az arca, mint a rák, mikor Paplógó háládatlan dűnyögését meghallotta.

— Azt az örökségi pört emlegeti?... Azt mondja, hogy megnyertem... Hát valakinek csak meg kellett nyerni a két fél közül. Az Isten azt akarta, hogy én nyerjem meg, mert két pörlekedő fél közül egy harmadik nem is nyerhette volna meg. Nem talállok benne semmi különöset.

A ravasz Paplógó mest már teljesen nyugodtnak látszott a pörös ügyet illetőleg, mint-hogy bizonyosan tudta, hogy fiskálisa megnyerte, de óvakodott örömet mutatni, nehogy a fiskalist sok költség követelésére bátorítsa. Paplógó fiatal korában fuvaros volt és ma is jól tudta, hogy az életnek árkos-gódrós utjain milyen módon kell irányítani a gyeplőt. Mikor kell utánaeresztetni, mikor hátrálni vagy elkarodni.

Az új magyar kabinet.

Bécsi vélemény a politikai helyzetről.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 6.

A bécsi *Neue Freie Presse* mai számának vezető helyén különösen jól értesültnek jelzett forrásból a következőket írja:

A király *Wekerle* Sándor miniszterelnököt e hó közepén Ischlben audiencián fogja fogadni. E kihallgatásnak különös jelentőséget ad az, hogy a közeli hetekben kell eldőlni a magyar politikai válság megoldási módjának. A megoldás legegészségesebb módjának mértékadó körökben egy *egységes kormánypart és tiszta, meghatározott kormányprogram létesítését* tartják. Az egységes kormánypart *Wekerle* és miniszterársainak véleménye szerint az alkotmánypartból, a néppártból és a függetlenségi párt mérsékelt részéből, *Kossuth* Ferenc és *Apponyi* Albert gróf híveiből volna alakítandó. A fuzióból kimaradna a függetlenségi pártnak az a *kisebbségi* része, mely *Justh* Gyulát vallja vezéréül.

Ami az új alakulás személyi részét illeti, maga *Wekerle* baráti körökben ismételt odanyilatkozott, hogy *állását továbbra megtartani nem szándékozik* és így nem ő lenne elnöke az új kabinetnek. Oka ennek egyrészt az, hogy *Wekerle* katonai engedményekkel akarja a megoldást, amibe pedig Bécsben nem hajlandók beleegyezni, másrészt az, hogy a mostani pártközi viszonyok *nagyon elkedvetlenítették a miniszterelnököt*. *Wekerle* elsősorban *Andrássy* Gyula grófot ajánlaná utódjául. Amint hírlik azonban, *Andrássy* éppen a katonai kérdésekben való hasonló állásfoglalás miatt szintén nem vállal kormányalakítást. Hogy ekkor kire esnék a király választása, arról csak valószínűségeket lehet megállapítani.

Valószínű, hogy olyan férfura, aki az utóbbi hónapok politikai életében nem vitt vezető szerepet, tehát vagy *Szell* Kálmánra, vagy ami még valószínűbb, *Zichy* János grófra. Egyes politikai körökben *Apponyi* Albert gróf *miniszterelnökségéről is beszélnek*.

Az új kabinet mindenképen *átmeneti kormány* jellegével bírna, melynek feladata a választóreform megvalósítása és ennek alapján az új *választások* keresztülvitele.

Wekerle ischli kihallgatásán mindezeket az eshetőségeket alapos megbeszélés tárgyává fogják tenni. Döntés azonban a kihallgatáson semmi esetre sem fog történni. Döntésről csak akkor lesz szó, ha *Kossuth* Ferenc szeptember elején Budapestre visszatér, maga a döntés pedig csak akkor fog bekövetkezni, amikor a felség a nagy hadgyakorlatokról Bécsbe esetleg, Budapestre utazik.

Az aradi vesztőhely szélhámosai.

Pofonok tévedésből.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, augusztus 6.

Budapestben az Üllői-uton egy bórondós üzletében néhány héttel ezelőtt súlyos inzultus érte *Boros* Brindus Mihályt, a földmives-párt titkárát. *Boros* csikóbőrös kulacsot akart vásárolni, amely — úgy gondolta — jól illett volna zsinóros magyar ruhájához és *Kossuth*-szakálához. Mert tudni kell, hogy *Boros* Brindus Mihály sujtásos ruhát, eszimat és *Kossuth* szakált visel, amely kellek fontos szerepet játszanak a későbbi történetben.

Tehát *Boros* megjelent az üzletben. Tisztelettel köszönt, mire a kereskedő örömtől sugárzó arccal barátságosan üdvözölte és nagy szivességgel beinvitálta legbelsőbb szobájába. *Boros* Brindus meglepődött kissé a szivélyes fogadtatáson, de azon hiszemből, hogy a kereskedő elvtársa és ilyenformán ismeri is, nem tiltakozott a vendéglátás ellen. Mikor bennült a szobában, a kereskedő bocsánatot

kért, hogy egy pillanatra távozhassék, amire azért volt szüksége, hogy két segédet az ajtó elé állítson, azzal az utasítással, hogy akármi történik, lélek az ajtón se be, se ki.

Mikor végzett az előkészületekkel, visszatért a *Kossuth*-szakálás vendéghez. Szigorúan végigmért s még mielőtt *Boros*nak ideje lett volna megfejteni a kereskedő váratlan hangulatváltozásának az okát, a barátságosan fogadott idegent *arculütötte*. Az első pofont gyors egymásutánban nyomon követte a többi, miközben ilyen és eféle indulatszavak röpködtek a megrökönyödéstől tehetetlenné vált titkárhoz:

— Te csirkefogó, szélhámos! Nesze vesztőhely! Nesze márványtábla! Nesze három korona!

Mondanunk sem kell, hogy a „Nesze” mindig egy-egy ütleget jelent. A kereskedő a pofonok végén kilökte *Boros*t, aki sehogyan sem tudta megfejteni a vesztőhely, a márványtábla és a három korona jelentőségét. Az inzultus azonban már megtörtént, a titkárnak tehát a megtorlásról kellett gondoskodnia. Elment a járásbírószágra, ahol becsületsértés és könnyű testisértés miatt följelentette a kereskedőt. Ma volt ebben az ügyben a tárgyalás, ahol a homályos eredetű pofonok históriáját a kereskedő így adta elő:

— Néhány hónappal ezelőtt megjelent az üzletemben két ember. Az egyik magyar ruhát viselt és *Kossuth*-szakál diszította arcát. Elmondták, hogy az aradi vesztőhely megváltásának előkészületeire kiküldött szűkebb körű bizottságot képviselik s arra kértek, hogy a vesztőhely megváltására adományozzak 3 koronát. Azzal az ígérettel igyekeztek megnyerni a bőkezűsége, hogy az aradi várfalán márványtáblába vésik mindazok neveit, akik a vesztőhely megváltására adakoztak. Tekintettel a hazafias célra, átadtam a két bizalomgerjesztő alaknak három koronát. Képzelteti bíró urmennyire csodálkoztam, mikor néhány nap múlva száz kötet *Jókai*-regényt hoztak a lakásomra. Mindjárt tudtam, hogy két szélhámos könyvügynökkel volt dolgom, akik a vesztőhely meséjével csunyan becsaptak. Erre nagyon dühös lettem és elhatároztam, hogyha nyakon tudom csipni valamelyiket közülük,

A doktor csakugyan megalkudott a szénára, én pedig félliteres mintát kaptam a mustból. Közben a leányok kicserélték az üres boros üvegeket és újra ittunk.

— Egy kicsit haloványok bizony ez én leányaim, — tűnődött *Paplógó*, de nyomban azzal vigasztalódott, hogy a leányok most nővérszenében vannak, a nagyobbik a vőlegényeért epekedik, akit katonának vittek, a kisebbik pedig anyja miatt évődik. A nagyobbik leány akkor a fa mögött állott. Mint a vész, olyan az istenadta. Gyermekek, sovány arca, mint valami sötét felhővel viaskodó tavaszi hajnal, mosolylyal és félénkséggel telve. Tandari úgy vélte, hogy *Teca* énekelhetne valamit az uraknak a régi jó nótákból, de a leány kérette magát s a tekintete folyton aggódalmaskodva szállt a ház felé, ahonnan a köhögés kihallatszott. Majd a kisebbik leány is odahúzódott nénye mellé, akinek éppen válláig ért. Két egymást átkaroló árnyéknak tüntek föl ott a fa alatt a gyertyaláng pisla fényénél. Mivel valamennyien ösztökélték a leányokat, hogy nótázzanak, tanácskozni kezdtek, hogy a sok nóta közül melyiket dalolják. *Teca* is sugott valamit a huga fülébe, de ennek is volt valami titkos mondanivalója, amit nényén kívül senki sem hallhatott. Igazán kedvesek voltak, mikor a hajzatukban diszló két pántlikát az esti szellő a most már nevetkérező arcukhoz röppentette. A kuvasz ott hevert karikára gömbölyödve a fa közelében, okos tekintete a leányokra tapadt, mintha csak vigyázni akart volna reájuk. Micsém törődött most a nagy tarka macskával,

mely dorombolva döngölözött a leányok lábához. A két hektikás leány régi nótára kezdett:

Csak egy hajam szála sincs,
Kire Istennek gondja nincs.
Kérlek, Uram, reám tekints, —
Fejemre már több but ne hints!

Vékony, kicsi hangon énekeltek, de olyan kellemesen, érzelmesen, hogy a szívünk dobogása is elállott és pillanatokig szótlanul néztünk egymásra. *Paplógó* földerült arccal, szinte büszkén élvezte a nótázást. Sugdosva mondta az ügyvédnek, hogy ezért a két leányért törte magát az örökség után, mert ezek dologra gyöngék és majd a készből kell élniök. Ami őt illeti, neki vagyon nem kell, mert ő holta napjáig dologgal akarja magát érdemesíteni Istennek kegyelmére és a mindennapi kenyérre. Tapsoltunk a leányoknak a nóta után, mire ezek fölbátorodva *Dankó*-nótába kaptak. De csakhamar fátyolos lett a hangjuk. Előbb *Teca* rekedt el, majd *Julit* kezdte a köhögés rázni... Már szerettük volna, hogyha elhallgatnak, de a hektikás leányok daloló kedvükben erőltették magukat és ez szinte megrendítő volt. *Paplógó*nak nyilván elfacsarodott a szive, mert megfélekedésében nagyot ütött az asztalra:

— Hej, az Isten irgalmára, ne énekeljtek!

Bánatos apai szívéből olyan keserű panaszszal törtek föl ezek a hangok, hogy megdöbben, a ki átértette a benne rejlő fájdalmat.

E pillanatban valami furesát láttam az asztalon. Egy sovány kart, csodálatosan vékony

ujjakkal. Olyan élettelen volt ez a kar, mintha halotté lett volna, pedig a kisebbik *Paplógó* leányé volt, a ki tenyerével eltakarva száját, apja mellé húzódott, másik karját az asztalon nyugtatva. Később járt az idő, mikor a doktorral és fiskálissal kivonultunk a tanyáról. Az ég csillagait bámultuk. A doktor a kulturát szidta, melynek fénye alig világítja meg a tanyai fejeket. Azzal a hasonlattal élt, hogy nincs annyi világosság bennük, a mennyi világosságot a garasos fagygyertya is áraszt a tanya istállójában.

— Szeretik a családjukat, de sokkal inkább iróznak az uri néptől, mintsem doktorhoz folyamodnának. Csodálatom, hogy az örökségi pörben ügyvédhez fordultak. Persze ott örökségről volt szó...

Minap déli harangozáskor éppen a fiskálisnál időztem, mikor nehéz eszima kopogott végig a folyosó makadámján és kopogtatás után beszerénykedett *Paplógó*. Minden szomorúsága mellett is nyájas, sőt alázatos volt.

— Némi tartozásom van az ügyvéd urnál...

— A költségvetést még nem állítottam össze, mert munka lesz átnézni a rengeteg iratot.

Paplógó hümmögött, nyájaskodott, majd a mándlija zsebéből kiereszkolta a bugyellárását, megnyalazta az ujját és egy huszkoronásat kihalászott belőle. Az ablak felé tartva a pénzt, minden oldalon megnézte, vajjon nem hamis-e, mert ő becsületes ember és nem akar senkit megcsalni. Levágta a pénzt az asztalra: —

sten igazában megpofozom. Ilyen előzmények után tért be hozzám a panaszos, kiről azt hittem, hogy egyike a két szélhámosnak. Azóta már meggyőződtem a tévedésről és most ünnepelesen bocsánatot kérek a támadásért.

Boros Brindus Mihály megbocsátott a keskedőnek és jól ápoltságát simogatva eltávozott a bíró szobájából.

Szabadulás a tébolydából.

Egy járásbíró kálváriája. — Örült vagy épelméjű?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 6.

A nagyváradi tébolydából pár nap múlva érdekes ember szabadul. Egy fiatal királyi járásbíró tragikus sorsában nyílik új fejezet abban a pillanatban, amikor a szomorú ház kapuja előtte feltárul. Halmágyi Kálmán járásbíró alig egy héttel ezelőtt szállították az elmebeteg kórházába családi tűzhelye mellől s kiszabadításáért most kétségbeesett ősz apja mozdit meg minden követ. Az apa véleménye szerint a szerencsétlen embert a dolgozó lateinerek közös végzete érte utól: a neuraszténia, melynek gyógyítását nem az élőhalottak házában kell keresni; viszont a gyógyító intézet orvosának rövid megfigyelés után az az impressziója, hogy a fiatal ember imbecillis és kórházi ápolásra szorul. Az apa azt állítja, hogy valakinek érdekében áll, hogy szomorú sorsú fiát tébolydába internálja. Lehet, hogy a szíve mélyéig sujtott szülő rémlátása ez. De nem lehetetlen, hogy sötét szenzáció árnyéka lappang az esemény háttérében. Kétségtelen, hogy az ügy homályos és titokzatos. Épen ezért szükséges volna, hogy erélyes vizsgálattal vessenek fényt a különös rejtélyre.

A különös esetről ezt jelentik Nagyváradról:

(A tébolyda új lakója.)

Julius 29-én új beteget hoztak a nagyváradi elmebeteg-gyógyító intézetbe. A beteget Szilágyosomlyóról szállították s kísérei a hatóságos orvos bizonyítványát mutatták fel, mely arról szólt, hogy Halmágyi Kálmán nyugal-

mazott tekei (Kolozs megye) kir. járásbíró köz- és önvészedelmes elmebeteg. A hatóságos bizonyítvány alapján a járásbíró felvették az intézetbe s az I. számú pavillonban helyezték megfigyelés alá.

Halmágyi Kálmán fiatal, 32—33 éves ember s mint kitűnően minősített bíró gyorsan haladt előre pályáján. A túlfeszített munka azonban megviselte idegeit s a neuraszténia jelei mutatkoztak rajta. A járásbíró boldog családi életében azonban semmi zavart nem okozott a betegsége, melyet maga is muló jellegűnek tekintett s éppenséggel nem tulajdonított neki különös jelentőséget. Ajánlották ugyan neki, hogy pihenjen valamely szanatóriumban, de hallani sem akart róla, hogy feleségétől s három gyermekétől csak hónapokara is elszakadjon.

Egy heves családi jelenet után azonban a múlt évben egy kolozsvári magángyógyító-intézetbe szállították, ahonnan két hónap múlva édesapja, Halmágyi Ferenc szilágyosomlyói birtokos közbenjárására elbocsátották. Ekkor újra elfoglalta hivatalát s nemsokára magasabb fizetési fokozatba léptették elő. Idegességét az erős munka fokozta s a járásbíró bizonyos befolyásnak engedve nyugdíjazását kérte. A nyugdíjazott bíró aztán családjával együtt szülővárosába, Szilágyosomlyóra költözött. Onnan hozták be mult esütörtökön apja tiltakozása ellenére a nagyváradi tébolydába.

(A szabadulás.)

Halmágyi Ferenc, a járásbíró édesapja mindent elkövetett, hogy fiát kiszabadítsa szerencsétlen helyzetéből. A szilágyosomlyói hatóságoknál azonban hasztalan kilincsel: nem hallgatták meg a kérését. A boldogtalan öreg ember erre Várady Zsigmond dr. és Kotzó Jenő nagyváradi ügyvédek segítségét vette igénybe. Keserűen panasolta el tragikus sorsát és alapos érvekkel támogatta állítását, hogy Halmágyi Kálmán, akit szerinte ok nélkül üldöznek, nem elmebeteg, csupán idegbajos, akinek nem tébolydában van a helye.

Kotzó Jenő dr. az öreg ur ismételt kérése folytán tegnap látogatást tett az elmebeteg-kórházban, ahol a megfigyelés alatt álló járásbíróval az ápolók jelenlétében hosszasan beszélge-

Pár nap múlva az utcán fogott meg Paplógó. A jó embernek olyan vörös volt az arca, mint a paprika. Dult-fult mérgében. Azt hittem, valami baj történt a családjában. Szívvel tudakozódtam galambszelid leányainak és beteg feleségének állapota iránt. Az ember nyögött bánatában.

— Csak a jó Isten segíthet rajtuk... De ebbe már beletörődtem, az ő sorsukon nem tudok változtatni. Most más az én bajom. Az a fiskális meg akar rabolni. Háromezer koronát követel rajtam.

— Nem is sok. Négy esztendeig dolgozott.

— Ilyenek az urak. Pénzes-fának nézik az embert; pénzes-fának, a mit csak meg kell rázni... Csak urral ne kezdjen az ember. Es még azt a doktort is a nyakamba akarta varrni, hogy az is keressen rajtam.

— Nagyon szánta az asszonyt, meg a leányokat...

— No hát, én meg nem gazdagítom a városi urakat.

Három nap múlva újságolták, hogy Paplógóné meghalt a gyermekei karjai között. Az ember összeesett, megöregedett. Bus arca, törődött alakja, csatakos, földes, szalmás ruházatban olykor föltűnik a piacon, a hol minél drágábban igyekszik tudadni a terményein. Mikor zsebre vágta a pénzt, hazasiét a városból a tanyára a tüdővész leányaihoz, a kik nemsokára követik anyjukat az ákácás temetőbe...

tett. A szerencsétlen ember a kórházi betegek ruháját viselte:

— Látja ügyvéd ur, idejutottam — mondta mély szomorúsággal. Az örültek házában figyelnek meg egy embert, akinek az a baja, ami ezer meg ezer szellemi munkásnak. Egyszerűen ideges vagyok, neuraszténia és itt akarnak gyógyítani.

Kérte a fiatal ügyvédet, hogy kövessen el mindent a kiszabadítása érdekében.

— Engedjenek a családomhoz. Hiszen az elmémnek semmi baja. Tudom, hogy az elmebeteg világos pillanataikban mind ezt szokták mondani, de hogyan bizonyítsam be, hogy épelméjű vagyok.

Kotzó dr., akinek a beszélgetés után az a határozott impressziója, hogy a járásbíró elméje éppenséggel nincs megtámadva, azonnal megtette a szükséges lépéseket, hogy a szegény embert visszaadja családjának. Közbenjárásának meg is volt az eredménye. A kórház igazgatósága legnagyobb loyaltással állt az ügyvéd rendelkezésére s elhatározta, hogy térítvény ellenében, amit az apának kell aláírnia, Halmágyi Kálmánt elbocsátja az intézetből.

Az ügyvéd azonnal értesítette a járásbíró édesapját, a ki legközelebb Nagyváradra érkezik.

(Az orvos nyilatkozata.)

Egy újságíró felkereste dr. Glazer Emanuel, az elmebeteg-gyógyító intézet orvosát, aki az esetről készséggel nyilatkozott:

— Halmágyi Kálmán — mondotta — egy évvel ezelőtt Lechner klinikáján ápolták Kolozsvarótt, s huzamosabb idő után elbocsátották. A mi intézetünkbe július 29-én hatóságos orvos bizonyítványával, kísérettel hozták be a beteget mint köz- és önvészélyes örültet. Kötelességünk szerint föl is vettük s jelenleg megfigyelés alatt áll.

— És tényleg elmebajos? — kérdezte a tudósító.

— Hogy elmebeteg-e, — válaszolt az orvos — arról ily rövid idő alatt érdemlegesen nyilatkozni nem lehet. A viselkedése, modora és gondolkodása, amint e pár nap alatt megfigyelhettük, az elmebeteg benyomását kelti.

Az orvos hangsúlyozta, hogy az intézetet semmi felelősség ebben az ügyben nem terhelheti, ami természetes is, mert hiszen az intézet törvényszerű alapon járt el, mikor a hatóságos orvos bizonyítványa alapján a járásbíró beteget státusába felvette. És mindenestre elismerésre méltó a kórházigazgatóság előzékenysége is, hogy az apa kívánsága elé nem tolt akadályokat. Már most a kérdés csupán az marad: vajjon az orvosoknak a megfigyelés alatt nyert benyomása jelenti-e azt, amit a hatóságos orvos megállapított. Köz- és önvészedelmes örült-e Halmágyi Kálmán? Ha nem veszélyes elmebeteg, milyen alapon mondta ki ezt a végzetes ítéletet a hatóságos orvos? Ha közveszélyes örült, mért bocsátják el a kórházból? És végül, amit először kellett volna emlitenünk: kinek állhatott érdekében, hogy a szerencsétlen embert az örültek házába zárják?

Ezekre a kérdésekre a vizsgálatnak kell megszereznie a feleletet.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

— Ezt magának hoztam, tekintetes ur.

A fiskális hüledezve nézett hol a papiros-pénzre, hol Paplógóra, hol én rám. Olyan vizslatekintettel méregette Paplógó uramat, mintha arról szeretett volna megbizonyosodni, vajjon ez az ember most már teljesen megtébolyodott-e, vagy csak félig... De Paplógó a legteljesebb komolysággal szólt:

— Ugyan tegye el már azt a pénzt. Sohse szégyelje magát. Megdolgozott érte. Jó szívvvel adom.

De mivel a fiskális ábrázata nem tetszett neki, még kenetesen hozzátette:

— Aztán megpótolom még egy kis malacot, hoznék egy zsák rózsa-krumplit is, ha meg nem sérteném tisztelt személyét.

A fiskális most már fölfortyant:

— Hallja, Paplógó uram, vágja zsebre azt a huszkoronást, mert rögtön kiröpítem a koldusnak.

— Ejnye, ejnye, hát csak nem dolgozott ingyen?

— Bizony nem dolgoztam ingyen. Pár nap múlva közlöm magával, hogy négyesztendei eredményes munkámért mivel tartozik.

Paplógó fejesóválások között dugta vissza a huszkoronást; örült, hogy még magánál tarthatja.

— De azért jóba válunk el, — szólott most Paplógó és bizonyos melegséggel nyugtotta kezét a fiskálisnak.

— Isten áldja meg, tekintetes ur. A mit ígértem, elküldöm. A rózsa-krumplit és a malacot.

Levél Menyházáról.

Először vagyok Menyházán és szerelmes vagyok belé. Szerelmes vagyok ezekbe a hegyekbe, ebbe a kristály patakba, melynek jéghideg vize olyan romantikusan csobog bele az éjszakába és úgy sajnálom, hogy nem tud idecsodítkri egész Aradot, hogy velem együtt lelkesedjék a természetnek ezért a búbajos alkotásáért.

Menyházának legujabb imádója vagyok, de rajongásom fölér Fábry Sándoréval, az Acsev. illusztris vezérigazgatójával, aki a világ legszebb pontjának tartja Menyházát. Mikor megszabadul a doktorok könyörtelen karlsbadi kurájától, ide siet pihenni, ő és családja központjai annak az előkelő miliónek, mely olyan uri karaktert ad Menyházának.

Nincs ebben a kies fürdőben szertartásos feszesség, toalett mutogatás. Valami jól eső intimitás lengi át az egész fürdőt és teszi kellemessé a tartózkodást. A külföld nagy reklámmal hirdett fürdőhelyein és vajmi ritkán találni olyan komforttal berendezett fürdőket, mint Menyházán. A nagy uszodába télen-nyáron ömlik a hegyek kristálytisza forrás vize és itt beszélnek meg a délelőtti kirándulások epizódjait. *Parecz Gyula dr.*, az aradmegyei közkórház igazgató-főorvosa, a leglelkesebb apostola a turisztikának itt tart lelkesítő előadást a hegyi turákról és szinte sajnálja, hogy nem vezethet fel személyesen mindenkinek a gyönyörű József-csucsához, a Krisztina-magaslat-hoz és a nehezen felsorolható szebbnél szebb helyekhez. A fürdő másik sarkában Menyháza kiváló főorvosa, *Hajnal Albert dr.* kapacitálja szeretetreméltó modorban az embereket, hogy igyák a „Mundi forrás” vizét. Ezt a most elhunyt *Nachtnebel* Ödönről nevezték el, akit itt is mindenki Mundi bácsinak hívott és akit ismert és szeretett ennek a szép helynek apraja-nagyja. Halála hírére elnémult a cigányzene, szombaton pedig rekviemet tartanak Menyháza nagy barátjának emlékezetére.

Állandó vendége Menyházának a vitéz *Capdebó Géza* nyugalmazott ezredes. A régi világ gavallériájának megtestesülése a kiváló katona, aki utolérhetetlen bájjal, „charmant előkelőséggel” forgolódik a hölgyek körül és fiatalokat megszegyénítő gavallérsággal áll szolgálatukra.

Mintha láthatatlan kezek kapkodnák le a menyházi bensülött oláhok kalapjait, mikor megpillantják *Andrényi Károlyt*, amint a kis *Csiri*-vel a fürdőbe tart. Menyházának a jótékony nemtője ő. Mikor a nyár kezdetén elfoglalja gyönyörű villáját, egyszeriben akad az itt lakó szegény nép számára munka és kereset.

Baross Ferenc főszolgabíró kedves mosollyal biztatja a gyerekeket, akik hangos kacagással verik fel a fürdőt és visznek lüktető eleven életet Menyháza csendjébe.

Mindenütt a természet fenséges szépsége tartja fogva a lelkeket és így üdvözlük egymást az emberek:

— Ugy-e, milyen isteni?

Robiczek Gusztó bácsi Menyházával folytatott szerelmének jubileumát üli jövőre és nejével együtt a világ legszebb helyének tartják Menyházát.

Mint villatulajdonos, valóságos menyházi polgárrá lett *Mayer Miksa*, aki az egykori „Satalak”-ból pompás, modern nyaralót csinált és egyik legbuzgóbb hirdetője a Menyháza-kultusznak.

De a legszínesebb leírás is csak halvány képe lenne ennek az isteni helynek.

Ha valahol Tunbaktu tájékán volna Aradmegyének ez a virágos kertje és életveszedelmekkel lehetne megközelíteni, akkor biztosan ezrével keresnék fel aradiak és külföldiek egyaránt, de mert itt van a szomszédban, hát elkerüljük. De talán jobb így, mert ilyenformán megőrzi Menyháza

háza kedves, intim jellegét és akik szeretnek a természet csodáiban gyönyörködni, megtalálják ezt a fenséges helyet, dacára, hogy itt van közvetlen közelünkben.

Horovitz Gusztáv.

Nagy razzia Aradon.

Kisasszonyok és cselédek a rendőrségen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 6.

Tegnap éjjel az aradi rendőrség felzavart egy veszedelmes darázfészket. Látogatóba mentek a detektívek. A zugszállodákat, a mulatóhelyeket és a szerelem titkos, a rendőri ellenőrzés elől félősen elvont tanyáit keresték fel. Razzia volt. Ezuttal nem a közbiztonságot állandóan veszélyeztető és a fekete fénykép albumnak majdnem minden második oldalán díszelgő züllött egzisztenciákat keresték. A páriákért tették váratlan és nem szívesen látott vizitjüket *Mikes Gábor dr.* vezetésével a titkosok.

Most itt egy érzélgős leírásnak kellene következnie a bűnről és az okozójáról: a nyomorról, mely fertőbe kergeti a gyenge nőt, aki néhány forintért kénytelen odaadni magát annak, aki megkívánja. Elmarad a színes elmélkedés. Elmarad azért, mert a tegnap éjszakai razzianak a matériája kivételesen nem alkalmas ennek a szociológiai igazságnak újabb megvilágítására. Egészen más érdekes tényekre világít rá a rendőri nagyakarítás summázata.

A bekísért „anyag” túlnyomó része cselédleány, aki az urnője engedelmével a moziba ment. Legalább feltűnő egyértelműséggel ezt vallották. A moziban könnyű az ismerkedés és a mozi után már könnyű egy házzal odébb állni. A garnikban, a zugkorcsmákban legtöbbször ilyen cselédleányokat találtak. A kihágási bíró elítélte legnagyobb részüket 15 napi elzárásra és eltoloncoltatja őket Aradról. A mozi így játszik bele a rendőri krónikába.

De a cselédeken kívül néhány ismerős kisasszony is felkerült a városházára. Kalapos, selyembluzos leányok, félretiprott sarku cipőben, akik minden razzia alkalmával néhány korona pénz, vagy rövidebb szabadságvesztési büntetés árán mintegy iparjogot váltanak a továbbiakra. Nem lehet velük radikálisan végezni. Tűrni kell őket, mert aradiak. Joguk van ahhoz, hogy itt fertőzzék meg a levegőt.

A rendőrség elhatározta, hogy az eddigiek-nél nagyobb szigorral kezeli az erkölcsrendészeti ügyeket és hetenként többször tart razziaikat. A piszkos zugszállodák ellen megindítják az irtó háborút. A találka helyek tulajdonosait a legszigorubbán büntetik és végül a diszkrétebb kezelést igénylő — korzóra is figyelmet fordít.

Ez azonban már egy külön fejezet. Erről egyelőre csak a nyilvánosság kizárásával beszélnek a rendőrségen.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi Máv. dalegylet augusztus hó 7-én szombat este fél 9 órakor pártoló tagjainak szünetelésre dalosestélyt rendez, Novotny Lajos által ujonnan átvett *Gambrinus* kerthelyiségében, melyre a pártoló tagokon kívül a t. nagyérdemű közönség is tisztelettel meghívatik. A dalos estélyen f. év augusztus hó 15—17-ig Kecskeméten megtartandó országos hangversenyen előadandó összes verseny énekszámok előfognak adatni. A dalos estély kedvezőtlen időjárás esetén is megtartatik. Beléptidij nincs. A rendezőség.

Az elgázolt postafőtiszt.

Megszüntetett eljárás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 6.

Még ez év március végén történt, hogy az aradi közúti vasút egyik kocsija a Boczkó-utcában elgázolta *Rácz Márton* aradi magy. kir. posta és táviró főtisztet. A kocsit alá került *Ráczon* átmentek a nehéz jármű kerekei, elvagták a lábait, gégéjét pedig összetörték. *Rácz* néhány perc múlva még a helyszínen meghalt.

Az aradi ügyészség elrendelte az ügyben a nyomozást, amelynek eredményeként a lóvasúti kocsis *Drucó Tódor* ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége címén emelt vádat. *Drucó Tódor* a vádirat ellen ügyvédje, *Krenner Zoltán dr.* útján kifogásokat adott be, amelyeket ma tárgyalt az aradi törvényszék vádtanácsa.

A vádtanács a beadott kifogások folytán a *Drucó Tódor* ellen beadott vádiratot elutasította. A vádtanács a kihallgatott törvényszéki orvosszakértők és tanúk vallomásaival beigazolta, hogy *Rácz Márton* a kérdéses alkalommal ittas volt, ezenkívül a boncolásnál szeszmérgezés tüneteit is konstataáltak az orvosok. Megállapította a vádtanács, hogy a szerencsétlenség *Rácznak saját vigyázatlanságából* következett be, hogy a kocsis szabályosan járt el, az indulásnál túlkölt és csak a rendes menetsebességgel hajtott. Megállapította végül a vádtanács, hogy a lóvasúti kocsis fékjei teljes biztonsággal és feltétlenül jól működnek.

UTAZÁS

35 ezer koronás váltó körül.

Karácsonyi gróf feljelentése.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 6.

A fővárosi államrendőrséghez ma szenzációs bűnügyi feljelentés érkezett. A feljelentő *Karácsonyi Jenő* gróf, akinek egy 35 ezer koronás váltója körül forog a bűnügy. A gróf unokaöccsének, *Karácsonyi Aladár* grófnak, hogy egy ékszerésznél 35 ezer korona adósságát kifizethesse, egy ilyen összegű váltó elfogadványt adott át. A váltóval visszaélés történt, mert 35 ezer korona helyett csak 12,500 koronát fizettek ki a váltó alapján felvett összegből. A többi eltűnt. Hogy kinek a kezén, azt a nyomozás lesz hivatva megállapítani. A feljelentés előzményeiről budapesti tudósítónk a következőket jelenti:

Karácsonyi Aladár gróf nagyobb összeggel tartozott már régebb idő óta egy fővárosi ékszerésznek. A gróf sokat törlesztett adósságára, úgy, hogy az 35 ezer koronára apadt le. Mivel azonban a gróf nagyon el van adósodva, az ékszerész sürgette számlája kifizetését. *Karácsonyi Aladár* gróf ekkor nagybátyjához, *Jenő* grófhhoz fordult, hogy tartozását egyenlítsse ki. *Karácsonyi Jenő* gróf készpénz hiányában egy 35 ezer koronáról kiállított váltót adott át unokaöccsének avval a kikötéssel, hogy ezt kizárólag az ékszerésznél lévő adóssága kifizetésére szabad fordítani.

Karácsonyi Aladár gróf a váltót ügynököknek adta át, akik azt értékesítették. Az ékszerész ennek dacára a számlára csak 12,500 koronát kapott és azt mondották neki, hogy a többi hat hét múlva fogja megkapni. Néhány nap eltelt már a hat heti fizetésre vonatkozó ígéret után, de az ékszerésznél senki nem jelent-

kezett. Az ékszerész ekkor felkereste Karácsonyi Jenő grófot, aki nagy megdöbbenéssel értesült a történetekről.

Miután a váltójával így visszaélés történt, a főkapitányságon család büntette miatt ismeretlen tettesek ellen megtette feljelentését. A gróf személy szerint senkit sem gyanúsít panaszában. A nyomozás erélyesen folyik.

Amíg a férj fürdőzik.

Az asszonynak is élni kell.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 6

Érdekes és a maga nemében szokatlan tárgyú járásbirósági tárgyalást folytattak le a minap a szegedi járásbiróság előtt. A felek: férj és feleség, nagyon furesa ügyben folyamodtak a törvény igazító kezéhez. Hütlenség és anyagi differenciákból származott a házastársak között a viszály, amelynek a részletei a következők:

S. szegedi kereskedő nemrégén nősült. Egy előkelő szegedi család fiatal lányát vette feleségül, akivel eleinte boldog családi életet élt. Teljes elvonultságban, csak egymásnak és a házasság kezdődő gyönyörűségeinek éltek. A kereskedő nagyon tekintélyes jövedelméből kényelmes életre tellett. A szerelmi házasság a béke és egyetértés szent jegyében indult meg.

Idővel a kereskedő mind több időt töltött házon kívül, a felesége nélkül. Mindig akadt sürgős hivatalos teendője, másszor meg a barátai közé kellett ellátogatni — szóval, kezdte az asszonyt elhanyagolni. A fiatal asszony eleinte nem vette szívére a dolgot, de később, amikor a kimaradások már napirenden voltak, szemrehányásokat tett férjének. Ez mindig tudott kifogásokat találni s így a családi béke látszólag mindannyiszor belebillent a rendes kerékvágásba és a családi élet örömeibe.

Egy hónappal ezelőtt azt tanácsolta egy orvos a kereskedőnek, hogy idegességére való tekintettel menjen valami fürdőre. A kereskedő nem sokat gondolkodott. Akkor épen feszes volt némileg a viszony közte és az asszony között. Egy este előadta a feleségének az orvosi tanácsot, még az este ki is békült a feleségével s a reggelig tartó békülési szertartások után szó nélkül, bucsu nélkül elutazott nyaralni.

Az asszony, amikor délben hiába várta az urát, megijedt. De csak rövid időre. Még aznap levelet kapott az urától, amelyben megírta, hogy nyaralni ment, de pénzt, azt majd küldeni fog az asszonynak. Csak várjon türelemmel. S. nejét nagyon elszomorította a dolog. Sirt, sirdogált egy napig, sirt két napig, sőt több napig is sirt és akkor elkezdett várni. Várni a pénzre, ami elvégre minden sirásnál, de még a szerelemnél is többet ér. Sőt, néha még a férjénél is. De ebben az esetben vajmi keveset ért, már tudniillik az asszonynak, mert sehogyse tudott elérni hozzá. Es pedig azért nem, mert a kereskedő nem küldte el.

Az asszony erre abbahagyta a sirást és elpanaszolta a baját ismerőseinek. Azok pedig szintén elmeséltek neki valamit. Valamit, amittől egyszeribe elfelejtett sirást, könyeket, szerelmet és mindent. Azt mesélték neki, hogy a férje, aki nem küldi neki a pénzt, egy szép asszonnyal, a szeretőjével él és mulat a fürdőhelyen és épen ezért nem küldi az igért pénzt. Az asszony erre nagy lépésre határozta el magát. *Bepörölte a férjét a szegedi járásbiróságnál tartásdíj fizetésért.* A járásbiróság helyt adott az asszony panaszának és ki is tüzte ebben az ügyben a tárgyalást, amelyre a férjet is beidézte. A férj idézését azonban szegedi címére küldték s így az nem lévén kézbesíthető, S. kereskedő a tárgyaláson nem jelent meg. De mit tett isten, illetve mit tett a járásbiróság? A járásbiróság azt tette, hogy a hütlenséget elmakacsolta és havi száz korona tartásdíj fizetésére kötelezte.

Fizessen Henrik herceg!

Elfogyasztott és ki nem fizetett libák.

Emlékeznek még Henrik porosz herceg automobil-utjára? Szép idők voltak. A fess porosz tisztek kitünően illettek Budapest arcszínéhez. Öröm volt nézni, milyen szorgalmasan forogtak az összmulatóhelyeken. Az éjszakai mulatóhelyeken. Nők társaságában, természetesen. De mennyire nők társaságában. Ez egy kissé különösen hangzik ugyan, hiszen porosz tisztekről van szó, azért hát éppenséggel nem fölösleges, ha még egyszer hangsúlyozzuk: nők társaságában.

Mielőtt azonban ideértek volna, előbb át kellett száguldaniok Ujpest határára. Mielőtt pedig (ennek a cikknek már az a végzete, hogy folyton „mielőtt“-ökön kezdődik benne minden) az automobilon száguldottak volna, nagy forrongás volt Ujpesten.

— Jönnek az automobilosok! — járt szájról-szájra a hír. És ha már jönnek és ha már mennek, hát méltóképpen kell őket fogadni.

Kiadatott a jelszó: méltóképpen kell fogadni az automobilonkat, amelyek benzín-büzzel tisztelik meg Ujpest határára.

A méltó fogadtatás pedig abban állott, hogy a megyeri csárdában, amely az országot mellett szerénykedik, nagyszerűen éltek az emberek, akik megjelentek Henrik herceg automobil-hadseregének az üdvözlésére. Ezt nem is lehet rossz néven venni tőlük, hiszen a várakozás végre is unalmas dolog. Az unalmat pedig el kell üzni valahogyan. A derek ujpestiek el is üzték. Üzték, üzték, egyre üzték az unalmat. Sörrel, borral, ropogós libákkal. A sört, a bort megitták, a libákat megették.

Az automobil-hadsereg fogadására megjelentek a többek között: *Gullner Gyula*, Pestmegye főispánja, *Fazekas Ágoston*, Pestmegye alispánja, *Hédervárv Lehel*, Ujpest képviselője és még igen sokan. Ők is unatkoztak és ők is üzték. Evést, ivást. Az ujpesti hajduk sorba hozták a kiválóbb-nál-kiválóbb ételeket. És ők megették az ételeket. Volt szívük, és főleg volt gyomruk hozzá.

A benzínbüz tiszteletére rendezett evés-ivás közben azonban váratlanul hírnök jött és pihegve szólt:

— Uram, jönnek az automobilonkat.

Egy másik hírnök is jött. Ez nem kevésbé pihegve szólt:

— Itt a liba.

— Ugy? — mondták az urak. No, ezt még megesszük. Aztán megyünk az automobil elé.

Megint megjelent az első számú hírnök:

— Uram, nyakunkon az automobil hada!

A láthatáron azonban újra megjelent a második számú hírnök is pihegett.

— Itt a bor! — mondta és csettintett a nyelvével.

— Ja, a bor van itt? — mondták az urak. Ezt még megisszuk. Az automobilosok tiszteletére. Aztán megyünk és fogadjuk őket.

És ittak. Ezalatt pedig éles töff-töff kiáltások dultak bele a lakomába.

— Ennek a fele se tréfa, — kiáltották az urak és az asztal mellől rohantak az automobilonkat elé. Ugy, ahogy az asztal mellett ültek, fölszalvétázva, megeresztett nadrágszíjjal.

De már késő volt. Az automobilonkat elrohantak. Mit tehettek mást az ujpesti urak? Lekapták a nyakukról a lakoma-szalvétát és barátságosan üdvözlögetéseket eszközöltek Henrik hercegék felé.

Mikor aztán az utolsó automobil is eltöftözött, busan visszaballagtak a csárdába és nagyot ütöttek volna a számár fejére, ha kéznél lett volna a számár. Számár azonban nem volt kéznél és így a számár hiányában az asztalra ütöttek és ittak, ittak, ittak, ittak. Most már bánatukban ittak.

Látták az ujpesti polgárok, hogy az urak lakmároznak. Mért ne lakmározhatnának ők is? — gondolták magukban. És a gondolatot nyomon követte a tett.

— Hol az a korcsmáros? — kiáltották vad összevisszaságban. Libát, csibét, sört, bort ide!

És föl lett szolgálva a liba, a sör, a bor. Sőt el is lett fogyasztva. A korcsmáros, *Babrián József* bácsi boldogan dörzsölte a kezét.

— Milyen jó napom van, milyen jó napom van! — mondta a gyönyör egy nemével.

És szorgalmasan jegyezte a kontókat.

Végre aztán a mulatság is befejeződött, hazamentek a legények. A legények, az emberek és az urak. De ottmaradtak a hajduk. És ezek folytatták, ahol az előbbiek abbahagyták. Sőt még meg is toldották a mulatságot. Vigan dobálták az asztalokat. Hol jobbra, hol balra, hol egymás fejéhez.

*

Egy-két nap múlva aztán a korcsmáros szépen bement Ujpest tanácsához és prezentálta a számlát, 696 korona 20 fillért.

— Mi ez? Mi ez? — kérdezte ijedten a pénztáros.

— Ez? Számla. Tessék kifizetni. Ha mulatni tetszett, tessék kifizetni.

— Miért fizessük mi?

— Mert a város rendezte a lakomát.

— Hát jó. Hát kétszáz koronát fizetünk. Egy krajcárral se többet. Ezt se volnánk kötelesek, hiszen a lakoma a megyeri csárdában volt. Ez a csárda pedig nem is tartozik Ujpesthez, hanem Rákospalotához. De mi mégis fizetünk kétszáz koronát.

— Rémes. Milyen rossz napom van, milyen rossz napom van, — morogta a korcsmáros, az undor egy nemével.

És elhatározta, hogy ha már senki se akar fizetni, ha már nincs vendéglátó, fizessen a vendég. Elküldte hát a számlát Henrik porosz herceghez. Fizesse ő ki azt a pár koronát. Elvégre ő volt az automobil-ut védnöke. Sőt nemcsak védnök volt, hanem pénze is volt. Sőt van is. Az a pár korona igazán nem árthat meg neki. Ma el is küldte a számlát *Babrián bácsi*. Levelet is írt melléje. „Fizetni, kérem, fizetni!” Ez a tartalma.

Ujpesten pedig óriási izgalommal várják, mit szól mindezekhez Henrik herceg.

Fosztogatás Herkulesfürdőn?

Rulettbank a kurszalomban.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 6.

A néhány évvel ezelőtt *Bártfa* fürdőn történt leleplezéshez hasonló botrány foglalkoztatja most a gyönyörű fekvésű Herkulesfürdő közönségét. A fürdőben ugyanis az utóbbi hetekben rulettbankot rendeztek be és már eddig is temérdek embert fosztottak ki. A garázdálkodás még tovább is tartott volna, ha egy érzékenyen megkárosított vendég a csendőrséget nem értesíti a botrányról.

A herkulesfürdői fosztogatásról ezeket jelentti *A Nap* című lap:

A herkulesfürdői igazgatóság — ha hinnél lehet a jelentésnek — úgy tapasztalta, hogy ebben az évben sokkal kevesebben látogatják a világhírű fürdőt, mint más esztendőben.

— Valamit tenni kellene, — mondta a direktor a titkárnak.

— Azt tanácsolhatom, — jelentette ki a titkár, — hogy a kártyával, vagy valami szerencsejátékkal kell megpróbálkozni. A tombola már nem vonzza az embereket. Rulett kell a népnek.

Az igazgatóság erre hangzatosan megszerkesztett hirdetésben bejelentette a világ minden nagyobb lapjában, hogy a vendégek szórakoztatásáról *bülsős* módon gondoskodtak; olyan módon, hogy az állandóan izgalomban tartja a vendégeket.

Erre persze már tömegesen jelentkeztek a vendégek, akik azt tapasztalták, hogy az a bizonyos szórakoztatás: egy modern rulettbank. A kuzalon mellett szeparék állnak rendelkezésre és ezek a fölrások hívják föl rájuk a figyelmet:

„E szeparék fönt az étteremben megrendelhetők!”

Sokan meg is rendelték a szeparékat, a melyekben rulettbankot rendeztek be sok nővel és csiklandós orgiákkal. A jobb izlésűek elutaztak a kies fürdőhelyről és nem kívántak a rulett gyönyöreiben részlesülni. De sokan ott maradtak és nyerni akartak. Tegnap egy fiatalember ép úgy elvesztette minden pénzét, mint ahogy a legtöbb vendég. Az ifju vesztő azonban nem volt rest, hanem *csendőrt hivatott* és *lefoglaltatta a kasszát*, amelyben 2116 korona hevert. A vendégek között most nagy a konsternáció emiatt.

Köpenicki rendőrtiszt az éjjeli mulatóhelyeken.

Letartóztatott vendégek.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 6.

Habár jóval kisebb arányu, de a köpeniekihez feltűnően hasonló eset történt e hó 1-ről 2-ára virradó éjjel *Sátoraljan* helyen. Az eset főhősei 2 ujhelyi rendőr, egy rendőrtiszt és egy munkanélkül lézengő *pincér*, *Aszterbaum* Zsigmond.

Aszterbaum tehetségének érvényesülésére úgy látszik kevésnek bizonyult a *pincérmesterség*, ő sokkal nagyobb, sokkal előkelőbb állásra vágyott, ahol Isten által adományozott „kiváló szellemi képességei” jobban érvényesülhetnek. A jelezett éjjelen ugyanis megjelent a Molnár István-utcán lévő örömházban és ott Bocskai budapesti rendőrfogalmazónak adta ki magát, akit a belügyminiszter azzal bízott meg, hogy az ujhelyi kávéházakat és örömtanyákat megvizsgálja és a közönség részéről állandóan felhangzó panaszok valóságáról személyes meggyőződést szerezve, arról jelentést tegyen.

Működését azzal kezdte, hogy az ottlévő leányok törzslapjait követelte és a jelenvolt vendégeket távozásra szólította fel. A vendégeknek és lányoknak azonban gyanusnak tűnt föl a „fogalmazó” ur és nem voltak hajlandók a parancsnak engedelmességni. A „fogalmazó” ur ekkor eltávozott azzal a kijelentéssel, hogy majd rendőrközegekkel fogja kényszeríteni a jelenlevőket engedelmességre. És tényleg úgy is történt.

A fő-utcai rendőrposztnak bemutatkozott és fölszólította, hogy egy másik rendőrtársával kövesse őt az örömházba. A rendőr vészjellel másik két rendőrt hívott, a kik közül az egyiket ott hagyta poszton, a másikat pedig magához véve követte a „fogalmazó” urat.

Igy állítottak be ismét az örömházba, ahol az egyik rendőr fölszólította a jelenvolt vendégeket, hogy kövessék őt a rendőrségre. A vendégek, látva a karhatalmat, most már *engedelmeskedtek* s néhány perc múlva a rendőrség ügyeletes szobájában volt a *diszes társaság*.

Az ügyeletes altiszt szintén beugrott a „fogalmazó” ur hazudozásának, mert a helyett, hogy igazolásra szólította volna őt, egy rendőrt küldött valamelyik rendőrtisztviselőért az előállított örömházbeli vendégek feletti intézkedés végett.

Rövid idő múlva megjelent a rendőrségen az éjjeli álmából felvert *Kellner Győző* dr. tb. rendőrtollnok, aki a „fogalmazó” urban rögtön fölsírmerte *Aszterbaum Zsigmond* facér pincért és az előállított vendégeket szabadon bocsátotta *Aszterbaumot* pedig letartóztatta.

Családirtó apa.

Megölte három gyermekét és önmagát.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 6.

Sopronban a villamos vasuti társaság egy alkalmazottja ma borzalmas elhatározással szabadította meg családját a nyomortól. Mivel elvesztette állását és nem tudott magának ekzisztenciát szerezni, a legrémesebb és legradikálisabb eszközhöz folyamodott: *mindhárom gyermekét kivégezte*, elvágta nyakukat és mikor látta, hogy már egyikben sincs élet, *saját magát ölte meg*. A megrázó családi tragédiáról a következőket jelentik Sopronból:

Néhány nappal ezelőtt az itteni villamos társulat elbocsátotta alkalmazásából *Vinter Vilmost*. Valami kisebb szabálytalanságot követett el, de a társulat vezetősége nem akarta továbbra megtartani szolgálatában. A szerencsétlen embert állásának elvesztése nagyon lecsújtotta és azóta valósággal buskomor lett, mert kereset hiányában családja eltartásáról sem tudott gondoskodni. Tegnap megjelent a társaság irodájában, lefestette szomorú helyzetét és kérte az igazgatót, vegye vissza a vállalat alkalmazásába. *Vinter* eleinte sirva könyörgött, majd mikor elutasították kérésével, hangosan botránnyal fenyegetőzött, úgy, hogy alig lehetett eltávolíttatni az irodából.

— Jól van, elmegyek — mondotta távozásban — de meglássák az urak olyat teszek, hogy megbánják kegyetlenségüket. Egy ártatlan családot ölnek meg!

Ma reggel, amikor *Vinter* felesége az udvaron levő mosókonyhában volt elfoglalva, *Vinter* behívta a szobába hat és négy éves gyermekeit és bevitte tiz hónapos kis leányát és *élesre fent borotvájával mindhárom gyermekének elmettszette a nyakát*. A gyermekek fajveszékülésére hamarosan emberek verődtek össze, akik beakartak hatolni a szobába, hogy a gyilkos apa szörnyű munkáját megakadályozzák, de az ajtó be volt zárva. Mire betörték az ajtót, már késő volt.

A belépők elé irtózatos látvány tárult. Ott feküdtek a szobában a gyermekek átmetesztet gégevel és a szoba mindenütt friss, párolgó vérrrel volt borítva. A szoba egyik sarkában átmetesztet torokkal hörgött *Vinter Vilmos*, tágranyilt szemekkel, rémesen eltorzult arccal. Pár pillanat múlva ő is meghalt és négy halott feküdt a szűk, alacsony szobában.

A rémes családi dráma híre hamarosan elterjedt a városban és nagy izgalmat keltett. Még a mai nap folyamán mozgalom indult meg, hogy a szerencsétlen, fájdalomtól összeroskadt özvegy részére segélyösszeget gyűjtsenek.

A mezitlábás táncosnő.

A gyepmester leánya.

Az *Aradi Közlöny* mai számában megírta, hogy *Göndör Aurél*, az Aradon is jól ismert komikus feleségül veszi *La belle Merode* mezitlábás táncosnőt, aki tavaly Aradon ejtette bámulatba az ifjuságot. *La belle Merode* nemzetközi énekesnő francia és német sanzonokat adott elő meglehetősen nagy siker mellett. De a legnagyobb tetszést mégis táncaival aratta az artistanó, melyeket *Miss Izadora Duncan* módjára mezitláb lejött. Külön szenzációja az ő fellépésének mindig az a pár magyar nóta volt, amelyet sajtóságes kifejtéssel, idegenszerű hangsúlyozással rendkívül bájosan adott elő a művésznő. Ilyenkor minden ember keblében meggyült a hazafias érzelmek és *La belle Merode* frenetikus tapsok között tért vissza az öltözőbe.

Eddig elég szép volna minden. Most azonban le kell rontanunk minden kedves illuziót és bájos emléket, ami a kisasszony magyar nótáihoz fűződik és ki kell jelentenünk, hogy a francia nevű hölgyet polgári nevén *Marosán Piroskának* hívják és a nagykarolyi gyepmester leánya. Minthogy pedig ennél fogva alapos a feltevés, hogy *Marosánék* inkább magyarok, mint franciák, sajnálattal be kell ismernünk, hogy *La belle Merode* éppen olyan joggal énekelhetett volna helyes magyarsággal, mint amilyen rossz franciasággal kuplázott. Ezzel már el is árultuk, hogy *Merode*, illetőleg *Piroska* kitűnően tudott magyarul, de sőt buzgó leánya volt a honhazának.

Ez a kis szenzáció pedig kipattant a következőképen:

Merode Marosán, *la belle Piroska* Debrecenben járt. Lépett. Sőt fellépett. Az Arany-Bika mulatóban lépett föl. Meztláb is táncolt. Franciául táncolt és magyarul énekelt. És ahogy táncolt és kivágta lábával a magas cért, többen látták. *Göndör Aurél* is látta, aki véletlenül szintén ott szerepelt s neki látni és belésszeretni egy pillanat műve volt. Ugyanez alatt a pillanat alatt meg is kérte *Piroska* kezét és elutazott vele *Nagykarolyba*. És mit kereshetett volna *Göndör Aurél* *Nagykarolyban*? *Marosánék*at kereste. Kereste és úgy találta, hogy jó lesz mindjárt megülni az eljegyzést.

Erre az eljegyzést megülték, *Marosán* apó örömkönyvekben uszott, *Marosán* anyó hizott a gyönyörtől, *Merode Piroska* pedig *Göndör* keblére borult. Hamar előkerültek a jó, nagykarolyi borok, a kedélyek átmelegedtek és *La belle Merode* egy újabb magyar nótát kezdett betanulni — franciául.

Az ifju pár különben a legközelebbi napokban Aradra érkezik és itt újból bemutatja a publikumnak magyar-francia tudását.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

* Az elcsábított vámhivatalnok. Ez a címe annak a rendkívül érdekes képsorozatnak, mely ma este az *Uránia színházban* látható. Nevetető jelenetek sorakoznak egymásután ebben a darabban, melyen kívül még sok érdekes műsorszám van a ma esti előadásnak. Egy francia vigjátékot is bemutatnak a leghíresebb színészek játékában. Természetutáni felvételekben lesz látható a kötél és kábelgyártás *Calkutta* mellett. Különösen gyermekek számára érdekes a *Gyermekek villanyszínháza* című színezett kép. Az előadások este fél hét órától kezdődnek.

HIREK.

A szerb király trónfosztás előtt.

Péter nagybeteg.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 6.

Az „Agramer Tagbl.“ jelenti Belgrádból: A legjobb forrásból jelentik, hogy Péter király egészségi állapotát általánosságban nagyon kedvezőtlenül ítélik meg. A királynak, aki érzelmesedésben szenved, az orvosok eltiltották a mindennapos fürdőt. A király már nem tud lovagolni, ereje naponta fogy. *A katasztrófa minden nap beállhat.*

Zimonyból táviratozzák: Péter szerb király magához hívatta Zsifkovicsot és Jovánt. A meghívás összefüggésben van az ó radikális elemeknek gyűlésével, amelyet Pasic megbízásából azért hívtak össze, hogy a dinasztának küszöbön álló trónváltozását hirdessék. Zsifkovics megerősítette a király előtt a György hercegről szóló híreket és kijelentette, hogy ő javasolta György hercegnek, menjen Nisbe, György azonban azt válaszolta, hogy az összeesküvőkkel Belgrádban akar leszámolni. Azt hiszik, ha Pasic és Milovanovics legközelebb visszatérnek Belgrádba, az egész kormány le fog mondani.

Bécsből táviratozzák: Sándor szerb trónörökös, ki gyógyulás végett Rohitsch-Sauerbrunn fürdőben tartózkodott, ma a legszigorubb inkognitóban ideérkezett és az Erzherzog Karl-szállodában vett lakást.

— Ferenc Salvator lovassági főfelügyelő. Bécsből táviratozzák: A király Ferenc Salvator főherceget Brudermann lovag helyére lovassági főfelügyelővé kinevezte. Brudermann lovag przemysli hadtestparancsnok lett.

— Aradi vasutasok a vesztőhelyért. Homonnay Nándor felügyelő, aradi máv. állomásfőnök 180 korona 50 fillért juttatott az Aradi Közlönyhöz. Ezt az összeget kitartó buzgalommal és dicsérendő hazafias fáradozással a vasutasok között gyűjtötte az állomásfőnök az aradi vesztőhely megváltására. Az aradi vasutasok hazafias áldozatkészségének eme gyümölcsét rendeltetési helyére juttatják. Az adakozók hosszú névsorát a polgármesteri hivatalban bárki megtekintheti.

— Kossuth Ferenc nyaralása. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter vasárnap érkezik utókurára Karlsbadba, ahonnan szeptember 1-én tér vissza Budapestre.

— Bloch Mózes meghalt. Budapesti tudósítónk jelenti: Bloch Mózes, a budapesti országos rabbiképző intézetnek megalakítása óta igazgatója, ma 95 éves korában Budapesten meghalt. Bloch tanára volt az utóbbi évtizedek összes magyar rabbijainak.

— Nasztics Szerajevóban. Szerajevóból táviratozzák: Az összes lapok ma egy zágrábi távirat nyomán azt a hírt közölték, hogy Nasztics György, a zágrábi nagyszerb összeesküvés szerzője hirtelen elutazott Zágrábból és Budapestre jött. Ezzel szemben Szerajevóból ma azt jelentik, hogy Nasztics odaérkezett és hosszabb ideig ott is marad.

— Herceg Ferenc vesztélyben. Budapesti tudósítónk jelenti: Herceg Ferenc, az illusztris író ma vesztélyben forgott. Az első túlzott fiumei távirat erről így szólt:

Herceg Ferencet ma a tengeren szerencsétlenség érte.

A később érkezett táviratok megcáfolják ezt a hírt. Csak annyi igaz, hogy Herceg Ferencnek, aki a nyarat évek óta az Adrián tölti veszedelmes kalandja volt. Herceg ma korán reggel kivitorlázott „Hajnal“ nevű saját jachtján a tengerre, ahol nagy vihar érte utól. A vihar a jachtot egyik foknál érák hosszaiáig forgatta, anélkül, hogy bármit is lehetett volna tenni a kritikus helyzetből való kiszabadulásra. Kénytelen volt a viharban vesztegelni és csak a szélesend beálltával mehetett vissza Herceg jachtja rendes állomáshelyére. Egy olasz vitorlás Herceg jachtjának közelében ugyanakkor hajótörést szenvedett.

— Az orosz cár találkozása. Londonból táviratozzák: A Reuter-ügynökség tudósítója Cöwesben az orosz nagykövettől Miklós cár következő bucsunyilatkozatáról vett tudomást: A cárra angolországi látogatása mély benyomást tett. A szívélyes fogadtatás, melyben őt és a cárnét a királyi család részesítette, a nagyszerű flotta általi fogadtatás, a brit államférfiak, a lakosságnak és a sajtónak magatartása, miadmegannyi előjele a szerencsés jövőnek. Szilárd óhaja és reménye a cárnak, hogy ez a látogatás a legüdvösebb gyümölcsöket fogja hozni: elő fogja mozdítani a legbarátságosabb érzéseket a két kormány és a két nép között. Londonból táviratozzák: City küldöttségének tegnapi fogadtatásán a cár nagyon barátságos volt. A küldöttség minden egyes tagjával kezet fogott és jót nevetett humoros megjegyzéseiken. A küldöttség egyik tagja autogram gyűjtemény könyvét magával hozta és megkérte a cárt, írja bele a nevét. A cár szívesen teljesítette a kérelmet.

— Automobil szerencsétlenség. Budapestről jelenti: A budafoki uton a lejtőnél ma csaknem végzetes automobil szerencsétlenség történt. Galart Jose budapesti spanyol alkonzul és felesége meg két gyermeke automobilon haladtak az uton. A budafoki lejtőnél a gépkocsi felborult és a benne ülők az árokba estek. Az alkonzul és családja kisebb sérülést szenvedtek.

— A textil-gyár városi segélye. A belügyminiszter ma küldött leiratával jóváhagyta a Haefele János goebweileri gyáros részére megszavazott pótdómentességet, telekadományt, továbbá kavics és homokfejtési jogot. De nem járult hozzá ahhoz, hogy 45000 korona építési segélyt adjon a város, mert a törvényhatóság a pénzsegély fedezete iránt még nem rendelkezett.

— Megszökött menyasszony. Furesa és szokatlan esetről értesítenek bennünket Szabadkáról. Schlick Ferenc lakatos iparos ma megjelent a szabadkai városházán menyasszonya Morgen Viktória és a házassági tanuk kíséretében. Mialatt Schlick a polgármester hivatalos helyiségében járt, hogy a házasságkötéshez szükséges dispencziót kieszközölje, azalatt a teljes díszben és fehér ruhában levő menyasszony az egyik házassági tanuval, Váradi Imrével megszökött.

— Esküvő. Ma délelőtt tíz óraker között házasságot Morgenstern Gyula aradi fogorvos Robitsek Gizellával az anyakönyvvezető előtt.

— Egy érdekes asszony halála. Távol a világ zajától, elhagyatottan halt meg az elmúlt éjszaka Csermena Péter volt temesvári főkapitány özvegye, születet: lukareci Doktorevics-Mária, hetven éves korában. Az agg matróna férje halála után a gör. kel. vallásról áttért a katolikus hitre és teljesen visszavonult, mondhatni remeteéletet folytatott. Jóllehet: évi nyugdíja mindössze 480 koronát tett ki, mégis közel 35.000 korona összegű takarékpénztári könyvet találtak lakásán. Végrendeletet is készített az agg matróna, amelyben összes vagyonát jótékony célokra hagyja. Utolsó kívánsága az volt, hogy halála alkalmából Temesvár és Mehala összes r. kath. és gör. kel. templomaiban harangozzanak. Érdekes, miként ment férjhez annak idején a megboldogult. Evtizedekkel ezelőtt nagy tűz pusztított a belvárosban. Csermena Péter akkori rendőrfőkapitány elment a tűz helyszínére, hogy a rendre ügyeljen. Ekkor ismerkedett meg Doktorevics Máriával, aki a lángokban álló épületből éjjeli pongyolában kiugrott — a főkapitány karjaiba. Az eredeti ismerkedést boldog házasság követte. 1882-ben halt meg Csermena főkapitány és özvegye azóta a legelzárkózottabb életet folytatta. Ismételtén fél akartak neki ajánlani segélyt, majd mikor beteg lett, a közkórházban egy külön szobát, de a remete nő mindenkor visszautasította a segélyt és nem mozdult ki piciny udvari szobájából. Mindenki azt hitte, hogy a külön asszony nélkülöz és csak halála után derült ki, hogy jelentékeny vagyont rejtett a kis remetelak.

— A „halott“ levele. Sajnálatos tévedés következtében vármegyeszerte elterjedt az a hír, hogy a derék és közszeretben álló Krón. Kálmán Világos-Galsán hirtelen meghalt. Akit az ujságok elparentálnak, — véli a közbit — az akár száz évig is élhet ugyan, de azért mindenki halbttnak hiszi. Erre a balhite most alaposan rációfól a derék, szimpatikus Krón Kálmán, aki nem csak hogy a legjobb egészségben él, de ezt írásban is adja. Inae, itt van az irás róla:

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Nagyon köszönöm szíves megemlékezését, a melyet becses lapjában olvastam halálhírem alkalmából, de én nem vagyok afféle ember, aki egy szaszra meghalhatok. Társalogtam ugyan Szent-Péterrel, aki nagyon szívesen fogadott, de miután az egész menyébéli berendezés és háziszabályok nem voltak nyomre, tehát épen és jókarban visszatértem. Ez alkalomból eszembe jut egy gazdag zsidóbankár, aki nagy betegen fekve, a körülálló szomorú leendő örökösöknek ezt mondta:

— Lass mich los! Sterben muss ich, aber treiben lass ich mich nicht!

Kiváló tisztelettel maradtam

Galsa, aug. 5.

Krón Kálmán.

Ez az anekdota kitünő, de nem találó, mert Krón Kálmánt senki sem akarja a másvilágra küldeni. Sőt ellenkezőleg: azt kívánjuk neki, hogy az isten éltesse az emberi kor legvégső határáig.

— Koleragyanus betegek. Nagyváradról jelenti: Biharmegye Bezne községében, amely az élesdi járásban van, 28 ember megbetegedett gyanus tünetek között. Mindenki azt hitte, hogy kolera lépett föl a községben, mert a jelek azt mutatták. Ma Nagyváradról több orvos kiutazott és azok kétségtelenül megállapították, hogy nem kolera, hanem vérhas lépett föl a község lakosai között.

— Új kéményseprő. Az V. kéményseprő kerületre a főkapitány Schmitzer Ferenc aradi kéményseprő segédet nevezte ki 38 pályázó közül. Schmitzer hosszú gyakorlattal bíró kéményseprő.

— Szántó Izidor felebbezése. Megirtuk már, hogy Szántó Izidor a törvényszék fogházában felebbezést készített a Hitelbank rendkívüli közgyűlési határozata ellen, amelylyel őt megfosztották állásától. A felebbezést Szántó Izidor tegnap nyújtotta be Pogonyi Nándor kir. ügyész láttaozásával. Szántó a felebbezésben kérte megsemmisíteni a közgyűlésnek azt a határozatát, amelylyel kimondotta, hogy a bank alaptőkéjét százezer koronáról tizezer koronára szállítja le és a bank címét „Aradi takarékpénztár és zálogintézet”-re változtatja. Kérte ezenkívül, hogy a törvényszék rendelje el az intézet felszámolását, mert az ő tizezer korona befektetett tőkéje csak így térülhet meg. A törvényszék polgári tanácsa Heller Mór dr. törvényszéki bíró előadásában Szántó Izidor felebbezését ma *formai okokból elutasította*, mert közgyűlési határozatot csak ügyvédi ellenjegyzéssel ellátott keresettel lehet megtámadni. A felszámolást azért nem rendelte el a törvényszék, mert ezt csak a közgyűlés van jogosítva elhatározni és kérni. Az új cégjegyzésre nézve a törvényszék a napokban dönt.

— Kállay Jolán és az aradi kabaré. Nyárai Tóni nagyváradi kabaréja nem hozta meg a hosszúhajú művészek az óhajtott anyagi sikert. Bármint igyekezett is a direktor, a nagyváradi közönség nem akart belémelegedni a nyári muzsa pártolásába, amiért azután — mit volt mit tenni — Nyárai beszüntette a kabarét és feloszlatta társulatát. A társulat primadonnája tudvaleg Kállay Jolán volt, akit nagyon szomorúan érintett direktorának letörése. Hogy mennyire szomorúan, mutatja az a levél, melyet Bérczinék, a most Aradon játszó kabaré-orfeum igazgatójának írt Miskolcra. Kállay ugyanis most Miskolcon tartózkodik és onnan írta Bérczinék a következő sorokat:

Hallom, hogy most társulatoddal Aradon játszol. Ha meg tudsz engem, a nagy művésznőt fizetni, hajlandó vagyok elmenni társulatodhoz. Bár tudom, hogy az aradiak érettem áldozatra készek, igényeim nem tulságos nagyok, mert mostanában nagyon le vagyok égve és Váradról is utánvét mellett jöttem Miskolcra...

— Statisztika a repülőgépek utjáról. A N. Freie Presse mai számában összehasonlítja a különböző repülőgépeken elért rekordokat. E szerint az egyes rekordok a következők:

Wright Wilburne biplánjával 1908. dec. 31-én Le Mans községben 2 óra 20 perc és 35 másodpercig volt a levegőben.

Sommer a Fahrman-rendszerű biplánjával 1909. augusztus 4-én Chalons-ban 2 óra 10 percig repült a levegőben.

Latham angol aviatikus repülőgéppel 1909. június 5-én Chalons-ban 1 óra 7 perc és 37 másodpercig tartózkodott a levegőben.

Paulhan Boisin-rendszerű biplánjával 1909. július 15-én Donai-ban 1 óra 7 perc és 19 mperceig volt a levegőben.

Bleriot monoplánjával július 4-én Port-Aviationból 50 perc és 8 másodpercig volt a levegőben. Ugyanő július 13-án 44 perc alatt tette meg az etampes-orleans-i utat. Ugyancsak Bleriot július 25-én 33 perc alatt röpült át a La Manche csatornán.

— Égő cipőkenőcs. Ma délután Braun Antal festékkereskedőnek a Boros Béni-tér 7. szám alatt levő vegyészeti műhelyében egy 120 literes edényben lévő cipőkenőcs főzés alkalmával meggyuladt. A tüzet a házbéliek eloltották. Weinberger Lajos segéd arcán és kezén könnyebb sérüléseket szenvedett.

— Regény Haverda Mariskáról. Szabadkáról táviratozzák: Két szabadkai újságíró regényt írt Haverda Mariskáról. A regényt a szép Mariska nővére Dengl Lajosné magára nézve sértőnek találta és feljelentést tett a szabadkai ügyészséghez, melyben a regény elkoboztatását kérte. A szabadkai ügyészség a vizsgálóbírónak az elkobzásra nézve indítványt is tett, aminek a vizsgálóbíró helyt adott és a mai napon a szabadkai rendőrség utján elkoboztatta a regényeket.

— Kettős szerelmi dráma. Frankfurtból táviratozzák: Ma délelőtt itt feltűnést keltő kettős szerelmi dráma játszódott le. Egy kínai ember megjelent Hoffmann Róza artistanő lakásán és négyszer rálőtt a leányra. Az egyik golyó szíven találta az artistanőt, aki nyomban meghalt. A kínai ezután önmaga ellen fordította a revolvvert és két izben mellbe lőtte magát; ő is nyomban meghalt. A gyilkosság és öngyilkosságra szerelmi feltápnység adott okot.

— Megőrült bíró. Budapesti tudósítónk jelenti: Tegnap este Bedő Béla dr. nagykanizsai születésű 53 éves nyugalmazott törvényszéki bíró megszállott a Pannónia-szállóban. Két hatalmas jádát cipelték utána, amelyek jogi könyvekkel voltak megrakva. Ma délelőtt Bedő drt hirtelen örvongási rohamok lepték meg.

A szobában mindent tört, zuzott és rémesen kiáltozta:

— Rendőr! Rendőr! Fogják meg!
Nagy nehezen lecsillapították, azután bevitték a főkapitányságra, ahol a bíró óvást emelt. Különböző törvényparagrafusokat citált, de végül kijelentette, hogy enged a karhatalomnak. A szerencsétlen embert a lipótmezei elmeorvosi intézetbe vitték.

— Kossak csász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme. Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657.

— Francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál.

VÁROS ÉS MEGYE

Az augusztusi városi közgyűlés sorrendje. A tanács előterjesztése a községi kötelekbe való felvételekért fizetendő díjakról szóló szabályrendelet módosítása tárgyában. Polgármester előterjesztése Mészáros Gábor dr. kerületi tiszti orvos szabadságidejének meghosszabbítása tárgyában. Janovits Samuné kérvénye szülésznői oklevelének kihirdetése iránt. A földművelésügyi miniszternek intévénye a mezőgazdasági cselédlakásokról alkotott szabályrendeletnek jóváhagyása tárgyában. A tanács előterjesztése a törzskönyvezéshez még szükséges 5000 koronának a törzsvagyonból leendő előlegezése iránt. Rácz Mártonné felebbezése az aradi közúti vaspályának üzemtárgyában hozott tanácsai véghatározat ellen. A tanácsnak előterjesztése a 2-ik állatorvosi állás tárgyában. Ugyanaz előterjesztése az autobus üzem befektetési költségeinek mikénti fedezése s az ezen címen kiadott összegeknek elszámolása tárgyában. A tiszti ügyészség betérjeszti Tabakovics Emillel a Weitzer János-utcai leányiskola föld és köműves munkáit, Urbán Endrével az ugyanott teljesítendő üveges munkát illetőleg megkötött szerződést jóváhagyás végett. Ugyanaz betérjeszti a gáji lovasrendőrökkel és Juhász Mátyással földhaszonbérlet iránt megkötött szerződést. Ugyanaz betérjeszti a Szabó Zoltánnal a kompost telep, Becsák Jánossal falelakóhely és Wolf testvérekkel lakbérlet iránt megkötött szerződést jóváhagyás végett. Ugyanaz betérjeszti a Tóth Istvánnal, Tóth Lajossal, Regyis Györggyel, Fekete Józseffel, ifj. Tóth Istvánnal meghosszabbított haszonbérleti szerződést jóváhagyás végett. A tanács betérjeszti a közgyűlésnek az óvoda céljaira szükséges telkeknek megvétele iránt hozott határozatát a névszerinti szavazásnak megejtése végett. Ugyanaz betérjeszti a folyó évben lejáráó földhaszonbérleteknek újbóli bérbeadása iránt megtartott árveréseknek jegyzőkönyveit. A tanács előterjeszti, hogy Kovács Lajosné, Jankó Sándor dr., Verzár Gyuláné, Tosits Sándor, Müller József, Murza János, Oroszi György, Csapó József, Lengyel Lőrinc, Szabó Gábor, Farkas Ferenc és Lengyel Antalné által emelt új épületekre a községi adómentesség megadassék. Az aradvárosi és gájkülvárosi tüzoltó kar kérvénye évi segélyük felemelése iránt. A tanács előterjesztése a ségai szegénytelepen levő házak adó-

mentessége tárgyában. A tanács előterjesztése a pénzügyigazgatóság 33430 909. sz. határozatával elő- és leírni rendelt állami adónak megfelelő községi adó elő- és leírása tárgyában. Vastagh Károlyné sz. Plank Irma kérvénye szülésznői oklevelének kihirdetése iránt. Hoffmann Sándornak kérelme boltbérletének meghosszabbítása iránt. Kánya Gézának kérelme vendéglő bérletének meghosszabbítása iránt. A városi tanács betérjeszti a Weitzer-utcai leányiskola mázolásai munkái tárgyában megtartott versenytárgyalás eredményét. A tiszti ügyészség jóváhagyás végett betérjeszti az Első perjámosi homok-mészke téglagyárral megkötött szerződést jóváhagyás végett. U. az betérjeszti a Tóth Mátyásnéval, Bálindók Mihálynéval, Veres Antal és Veres Antalnéval megkötött földhaszonbérleti szerződéseket jóváhagyás végett. Békési és Stégernek boltbérlet meghosszabbítás iránti kérelme.

TARKASÁGOK.

(A szegény fiu.) Egy aradi ifju hosszú ideig udvarolt szive bálványának. A mama nem jó szemmel nézte a fiatalember bizalmaskodását. Meg is mondta a lányának, hogy szívesen venné, ha az ifju eltűnnék a környezetéből.

— Miért, mama?
— Mert te már eladó lány vagy.
— Nos?
— És nekem más a zsánerem. És nem adiak ehhez a fiuhoz.

A mamával folytatott eme beszélgetés tudomására jutott az ifjunak. Elhatározta, hogy négy szemközött beszélni fog az ideálja anyjával. Kéreste erre az alkalmat és meg is találta:

— Én szeretem az ön lányát asszonyom, — mondta a fiatal ember.

— Ez azt bizonyítja, hogy önnek jó ízlése van.

— De én feleségül is akarom venni. De ki kell jelentenem, hogy egész vagyonom a műveltségem.

— A műveltsége? — mondta csipősen a mama. — Hát én nem adom önhöz a lányomat. De azért vigasztalódjék, mert a szegénység nem szegyen.

(Gondos cseléd.) Új cselédet kapott egy aradi uriaszony. Persze sietett kioktatni a leányt.

— Vigyázzon, — mondta neki végül, — mert a tüzhelyünket oly rosszul építették, hogy az egész napi tüzelés után este könnyen meggyulad a csőben a korom és még leéghet az egész ház.

— Ne busuljon nagysága, — felelte a cseléd — gondoskodtam róla, hogy a tűz ne sokáig tartson.

— Hegyan?
— Hát minden estére iderendeltem egy fiatal ügyes tüzoltót.

(Nagy idő.) János bácsi rászánta magát, hogy elmegy a gőzfürdőbe:

— Mit kóstál egy biléta? — kérdezi a pénztárnál.

— Egy darab harminc krajcár — feleli a pénztáros, — de ha tíz darabot vált, az csak két forint.

De János a fejét rázza:
— Hát osztán mit tudom én: élek-e még tíz esztendeig?

(A jó memoria.) Két nagyon jó barátnőről szól ez a történet. Ezek a barátnők mindent el szoktak mondani egymásnak, még viszonyukat is. A multkor az egyik nagy veszedelemben volt, mert a férje meglátta, hogy gyanus helyről jött ki. Amikor a jóbarátnőjével találkozott, kétségbeesve újságotla neki, hogy az ura meglátta, amikor a találkájáról kijött.

— Mit fogsz most tenni?
— Nem merek hazamenni.

- Szegény asszony.
- A kétségbeesett nő kis vártatva megszólalt:
- Tudom már mit teszek.
- Nos.
- Hazamegyek és mindent elmondok az uramnak. Vagy megöl, vagy megbocsát.
- Mindent elmondasz?
- Mindent.
- Az lehetetlen.
- Miért volna lehetetlen?
- Mert nem hiszem, hogy neked olyan jó memoriád volna.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ „Lepipáltam a törvényszéket!” *Hamis tanulás* büntetvével vádoltan állt csütörtökön délután a szegedi törvényszék előtt Bozsogi Pálné, makói háztulajdonosnő. Bozsoginét az egyik lakója, Kókényes János tisztviselő jelentette föl. Kókényes János egy évig lakott Bozsoginé házában és egy fillér házbért se adott az asszonynak: ezzel kezdődött köztük a harag. A nem fizető tisztviselőt bepörölte a háztulajdonosnő. A polgári bíróság előtt Kókényes azt bizonyította, hogy megegyezett Bozsoginével úgy, hogy havi tíz koronás részletben fizeti meg, amivel tartozik. Bozsoginé ezt valótlannak mondta és esküt tett arra, hogy semmiféle kiegyezést nem kötött az adós tisztviselővel. A polgári bíróság kötelezte Kókényes Jánost, hogy fizesse meg az asszonynak a házbértartozását. Bozsogi Pálné az ítélet után diadallal ujságot az ismerőseinek:

— *Lepipáltam a törvényszéket!* Odaállottam, megesküdtem, rendbe gyűttem. A Kókényesnek fizetni kell.

Mást is beszélt a háztulajdonosnő, Kókényes János pedig dühös keserűségében pörölte Bozsogi Pálnét hamis tanulás büntetvéért. Azt akarta bizonyítani, hogy az asszony a polgári bíróság előtt az ő perében hamisan vallott és a hamis vallomásra mégis esküt tett. Pókay Elek elnöklésével csütörtökön tárgyalta ezt az ügyet a szegedi törvényszék. A kihallgatott tanuk igazolták, hogy Bozsogi Pálné mondta, hogy „lepipáltam a törvényszéket,” de azt nem tudták, vajjon hamisan esküdt-e a polgári bíróság előtt, nem tudták, milyen egyezséget kötött az adós tisztviselő lakójával, Kókényes Jánossal. Akadt olyan tanu, aki terhelőleg vallott a vádlott háztulajdonosnőre, de az így valló tanuk mindnyájan haragosai a többszörös háztulajdonosnőnek, az egyik-másik perben is áll vele. A törvényszék özvegy Bozsogi Pálnét fölmentette a hamis tanulás büntetvének vádjától.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

— Kedvezőtlen répatermés. Az idei cukorrépatermés kilátások gyengék. Egy répa átlagsúlya $\frac{1}{3}$ -al kisebb a tavalyinál, a cukortartalma pedig 1—2%-kal kevesebb az idén. Mindez azért van, mert az esős és hűvös időjárás a répagyökerek kifejlődését megakadályozta.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, augusztus 6.

Végre kaptunk esőt, azonban keveset, de ez is jobb a semminél, noha a tengerinek kiadósabb csapadékra lenne szüksége.

A cséplés még javában folyik, sőt sok helyen meg vannak késve és csak ezután fognak hozzá.

A mai piacon mintegy 2000 mm. gabona került eladásra. A gabonaüzlet irányzata a budapesti piacra beözönlött sok idegen buza folytan lanyha.

A mai piacon elkelt:

800—900 mm. buza (uj)	13:60—14:00
200 mm. tengeri (ó)	7:35—7:45
100—200 mm. rozs (uj)	8:70—8:80
100—200 mm. zab (uj)	7:20—7:30
400—500 mm. árpa (uj)	6:80—7:00

A gabonaárak 50 kilogrammonként koronában értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, augusztus 6

Készaru: Kínálat, vételkedv mérseket. 10 ezer mm. 5—10 fillérrel olcsóbb. Amerika 2-el olcsóbb.

As árak 50 kilónként számítva:

	Dell zárlat	2 órai zárlat
Tengeri 1910. májusra	6 97—6 98	6 97—6 99
Buza 1909. októ erre	13 67—13 68	13 64—13 69
Buza 1910. áprilsra	3 8 —13 8	13 89—13 90
Rozs 1909. októberre	9 87—9 88	9 84—9 85
Zab 1909. októberre	7 54—7 55	7 54—7 55

Zárul 5 órakor.

Osztrák hitelrészvény 647.50

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 6. —

Fehér Kereszt szálloda. Habuk Béla igazgató Gurahonc. — Sákás Ferenc mérnök Pozsony. — Holstein Sándor utazó Budapest. — Oszterhuber László kir. ítélőtáblai bíró Nagykanizsa. — Bors Emil bankigazgató Déva. — Böhm Mihály gyáros Nagykikinda. — Kalmár József utazó Budapest. — Bauer Károly utazó Bécs.

Központi szálloda. Stretford mérnök Budapest. — Brenner Mór utazó Budapest. — Friedmann Odön kereskedő Budapest. — Fuchs Zoltán utazó Budapest. — Vázsony Lajos dr. tanár Budapest. — Fazekas József utazó Makó. — Halmi Béla dr. ügyvéd Kassa. — Gál Sándor vaskereskedő Nagykörös. — Tonzsa Sebestyén igazgató Fogaras. — Hacker Márton községi bíró Petrozsény. — Voó István ékszerész Budapest. — Kamba György magánhivatalnok Borossebes. — Heliszhanek József mív. főmérnök Kaposvár. — Perczel Adolf dr. ügyvéd Nagyvárad. — Sziden Árnin dr. főrabbi Versec. — Ujj József ügyvéd Szeged. — Okányi József Budapest. — Réthy Oszkár mérnök Budapest. — Böszörményi Jonó mérnök Budapest.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Baró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-ter mellett.)

Műsor 1909. augusztus 7-én, szombat:

1. A cowboy menyasszonya. Színes felvétel. — 2. A bérlő boszúja. Kacagató. — 3. Az élet iskolája. Dráma. — 4. Kötél- és kábelgyár Calcutta mellett. Természet. felvétel. — 5. Gyermekvilág színháza. Színezett kép. — 6. Az elcsábított vámhivatalnok. Nevettető. — 7. Örvetetlenkedő kocsis. Komikus. — 8. Az életjáradék.

Vig jelenet írta: Georges Némés Előadják: Namé ur és Harold asszony a parisi Varietés- és Trévilles ur és Delphine Renot asszony a Réjaune színház tagjai.

Előadások este fél 7 órától kezdve.

Az előadásra bármikor be lehet menni

As előadások miatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

NYILTTÉR.*

Nyilatkozat.

A Pesti Hirlapban és egy aradi napilapban augusztus 4 én Kállay Jolánról olyan közlemény jelent meg, melynek személyemmel való kapcsolatát félreérteni lehetetlen. A valótlanság cikkeivel illetve információikkal szemben bírói uton élek megtorlással.

Balaton Boglár, 1909. augusztus 6.

2875

Dénes Ödön.

Folyó hó 10 és 11-én kedden és szerdán

a m. kir. szegedi 5. honvéd gyalogezred zenekara Fichtner Sándor karmester vezetésével

a **Gambrinus** 2853
sörözőkban
hangversenyez.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

462—1909. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az orosházi kir. járásbírósnak 1901. évi Sp. I. 591/4. számú végzése következtében Dr. Singer Béla orosházi ügyvéd által képviselt Hoffer Ignác nagyszénási lakos javára, végrehajtást szenvedett ellen 250 K. 26 f. s jár. erejéig 1901. évi október hó 22-én fogatatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 924 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a világosi kir. járásbírósnak 1908. évi V. 398/8. sz. végzése folytán 250 korona tőkekövetelés, ennek 1900. évi április hó 20. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 80 korona 85 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig, Ujfazekasvársánd községben, végrehajtást szenvedett lakasan lendő megtartására 1909. évi augusztus hó 17. napjának délutáni 3 óraja határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Világos, 1909. évi augusztus hó 1-én.

Thuránszky,

2861

kir. bír. végrehajtó.

Engelhardt-féle

Chassalla Sandalok

hölgyek, urak és gyermekek

részére 2096

tennis cipők

kizárólagosan

Weinberger János cipő árubázisban

kaputók.

Egy

kereskedő segéd

kerestetik

azonnali belépésre,

ki a vegyeskereskedésben jár-tas. Ajánlatok 2824

Bienenstock József,

BUTTYIN

czimre küldendők.

Boros Béni-tér 20. számú telken
épülő két bérházban modern berendezésű

lakások és üzlethelyiségek

f. évi november 1-ére kiadók.

Bővebb értesítést nyújt Laendler
Aladár gőzfűrészes irodája. 2858

388—1909. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke az adóügyosztály padozása iránt f. évi augusztus hó 9-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 727 korona 39 fillér.

A padozandó helyiség 191.42 m².
Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10⁰/₀-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban a városi pénztárban.

Az árlejtésen résztvenni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz letételére vonatkozó pénztári jegy mellékelve va s ha az ajánlatottevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1909. évi július hó 26-án tartott üléséből.

A gazdasági szék

21525 - 1909. sz.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy Budapest székesfőváros közönsége által boldog emlékezetű József főherceg ur 6 cs. és kir. Fensége honvéd főparancsnokságának 25. évfordulója alkalmából s annak emlékére, a m. kir. honvédség árvái részére az illetőségre való tekintet nélkül létesített alapítványi helyek közül folyó évi szeptember hó 1-től az Erzsébet leányárvaházban két hely kerül betöltés alá.

11748—1909. kh.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város rendőrhatalósága által közhírré tétetik, hogy 1909. év folyamán Aradon megtartandó időszakos mértékhitelítés az alább felsorolt napokon d. e. 8 és d. u. 2 órakor az állami mértékhitelítési hivatalban fog végeztetni.

A) Az időszakos hitelítésre kötelezett felek különös kötelességei.

Az 1907. évi V. törvénycikk végrehajtása tárgyában kiadott 1908. évi 107226. sz. kereskedelemügyi ministeri rendelet az időszakos hitelítésre kötelezett felekre a következő különös kötelességeket állapítja meg:

a) Az időszakos hitelítésre hozott mértékeknek és mérőeszközöknek tisztáknak, portól és rozsdától menteseknek — egyszóval jó-

Az árvaházba való felvétel kellemképp igazolandó:

a) az, hogy a felvételt kért gyermek tényleg a m. kir. honvédség kötelékébe tartozott vagy tartozó apának törvényes leszármazója,

b) a vagyontalanság,

c) (félárvánál) a kik tudniillik apátlanok vagy anyátlanok, az életben levő szülő vagyontalansága,

d) hogy az árva 6-ik életévét már betöltötte és hogy a 12-ik életévét még tul nem haladta.

e) hogy ép testű és elméjű, a himlőn átesett, vagy ellene sikerrel beoltatott.

Az árva kora és a szülők elhalálozása hiteles anyakönyvi kivonattal, a testi és elmebeli állapot, a himlőtől és a vagyontalanság közhatóságilag hitelesített orvosi és helyhatósági-bizonyítvánnyal igazolandó.

A kellően felszerelt bélyegtelen kérvények, — melyekben a szülő vagy gyám neve, állása és lakhelye (város, megye, utolsó posta) is felemlítendő, — folyó évi augusztus hó 15-ig a m. kir. honvédelmi miniszterhez nyújtandók be, a honnan Budapest székesfőváros hatóságához fognak küldetni és a kijelölési jog gyakorlása végett József főherceg ur 6 cs. és kir. Fenségéhez fognak felterjesztetni.

Az alapítványi hely az 1909—10. tanév kezdetén lesz betöltendő s a felvétel vagy fel nem vételről az árvák hozzátartozói Budapest székesfőváros tanácsa által hatósági uton fognak értesítettetni.

Arad, 1909. évi július hó 10.

A városi tanács.

karban levőknek — kell lenniök, különben hitelítési eljárás alá nem bocsátatnak. (45. §.)

b) Az időszakos hitelítés alkalmával tartoznak a felek összes mértékeiket és mérőeszközeiket bemutatni, tekintet nélkül arra, hogy azok mennyi idő óta vannak használatban. (46. §.)

c) A 100 kg.-ot meghaladó terhelhetőségű hidmérlegek tulajdonosai — amennyiben ily mérlegeiknek helyszínén való hitelítését kívánják — valamint az állandóan felállított hidmérlegek tulajdonosai tartoznak mérlegük terhelhetősége 1/3-ad részének megfelelő terhet tarasuly, jól égetett téglá vagy kockakő alakjában a mértékhitelítők rendelkezésére bocsátani, valamint a szükséges munkaerőről gondoskodni. (42. és 43. §.)

I. Az időszakos hitelítés rendje.

a) A II. kerületben lakó felek részére. Aczél Péter-u., Árpád-tér, Asztalos S.-u. október 19. — Aulich L.-u., Boczkó-u., Forrai-u., Flórián-utca, Hunyadi-u., Lázár Vilmos u. október 20. — Eötvös-u., Rákóczi-u., Simonyi-u., Sina-u. október 21. — Szabadságtér: Kereskedők keleti oldal, Nyugoti oldal október 25., Déli oldal október 26. — Piaci kofák október 26., 27., 28. — Tökölly-tér: Kereskedők keleti oldal, Nyugoti oldal november 2., Piaci hentesek november 3. — Piaci kofák, Vörösmarthy-u., Zrinyi-u. november 4.

b) A III. kerületben lakó felek részére. Alsómarospart, Bercsényi-utca, Bocskai-u. november 8. — Csernovitz-u., Damjanics-u., Hajó-u., Haltér november 9. — Határ-u., Óvartér, Óvár-u., Part-u., Szénatér november 10. — Szt.-Pál-u., Tököli-u. november 11. — Hajó-u. november 15. — Óvartér, Marospart november 16.

c) A IV. kerületben lakó felek részére. Akác-u., Angyal-u., Fácán-u., Fürj-u., Határ u. november 17. — Kelemen-tér, Koszoru-u., Péter-u., Trombita-u., Virág-u. november 18.

d) Az V. kerületben lakó felek részére. Aulich-u., Cserép-u. november 22. — Csutora-u. november 22., 23. — Demeter-u. november 23. — Gyár-u., György-u. november 24. — Illés-u. november 25. — Knézics-u., Kosár-u. november 29. — Közép-u., Lahner Gy.-u., Legelő-sor, Lipót-u., Marostáj november 30. — Mihály-u. december 1. — Mikos Kelemen-u. december 2. — Miklós-u., Töltés, Választó-u. december 6.

e) A VIII. kerületben lakó felek részére. Borona-u. december 7. — Csiki G.-u., Demeter-u. december 9. — Fejsze-u. december 13. — György-u., Illés-u. december 14. — Kapa-u. december 15. — Kápolna-utca-Mihály-u. december 16. — Miklós-u., Választó-u. december 18.

II. Első hitelítésre fenntartott napok.

Augusztusban 2—4., 20—23. Szeptemberben 2—4., 18—21., Októberben 1—2., 15—17., 22—24., 29—31. Novemberben 5—7., 12—14., 19—21., 26—28. Decemberben 3—5., 10—12., 19—31.

B) Büntető határozatok.

Az 1907. évi V. törvénycikk 82. és 83. §§-ai a mértékügyi kihágásokra vonatkozólag a következő büntetéseket állapítják meg:

82. §. Kihágást követ el és amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés esetében pedig, ha utol 6 büntetésének kiállása óta két év nem telt el, 8 napig terjedhető elzárással és 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az:

a) aki a közforgalomban a törvény I. fejezete értelmében meg nem engedett mértéket vagy mérőeszközt használ;

b) aki oly mértéket vagy mérőeszközt, amely a jelen törvény értelmében hitelesítendő, vagy időszakos hitelítésre kötelezettség alá esett, szabályszerű hitelítés, illetve az időszakos hitelítés nélkül forgalomba bocsát, vagy a közforgalomban használ, vagy ilyen mértéket, illetőleg mérőeszközt iparüzletében, raktárában, boltjában, habár használatlanul, de az első hitelítés bélyegével el nem látva, eladásra készen tart;

c) aki vendéglőben, korcsmában, kávéházban vagy más nyilvános helyiségben bort, sör, vagy egyéb szeszes italokat a jelen törvény 28. §-a rendelkezéseinek meg nem felelő palackokban vagy ivóedényekben szolgáltat ki fogyasztásra;

d) aki a 24. §-ban meghatározott kivételes eseteken kívül szabályszerű jelzéssel el nem látott hordóban bort, sör, vagy egyéb szeszes italokat forgalomba hoz.

83. §. Kihágást követ el és amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés esetében pedig, ha utolsó büntetésének kiállása óta két év még nem telt le, 4 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az:

a) aki bár hitelített, de oly mértéket vagy mérőeszközt használ a közforgalomban, amelyről tudta vagy köteles gondossága mellett tudnia kellett volna, hogy a törvényes követelményeknek meg nem felel;

(Ezen büntető intézkedés alkalmaztatik azon felekre, akiknek mértékei és mérőeszközei az 1908. évi 107225. sz. kereskedelemügyi min. rendeletben megállapított ugynevezett büntető hibahatárokat meghaladó mértékben hibásnak találhatván, a vétkes könnyelműség esetének fenforgása megállapítható.)

b) aki a törvény 16. §-a utolsó bekezdésének rendelkezése ellenére, az általa javított (módosított vagy igazított) mértéknek vagy mérőeszközön lévő hitelítési bélyegget meg nem semmisíti;

c) aki oly hordót, amelyben bor vagy sör forgalomba kerül, olyan javításnak vett vagy vett alá, amely a hordó tartalmát a rendeletileg megállapított hibahatárokon felül megváltoztatja és rajta az előző jelzés bélyegét meg nem semmisíti, vagy meg nem semmisítetteti.

Arad, 1909. évi július hó 10-én.

Sarlot,
főkapitány.

APRO HIRDETÉSEK

Akinek

ismeretség híján

háztársára, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztára, kulcsárra, vinczellérre, kertészre, kulcsárra, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgárra, pénzeszedőre, házmeisterre, stb.-re van szüksége.

Aki

bérbeadni kíván

birtokot, házat, vadászterületet, kocsit, lovat, halászatot, telket.

Aki

eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát, üzletet, műhelyt, lakást, stb. vagy

Aki

mindezeket vétel vagy bérbevitel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értezt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY”

kis hirdetési

rovatát használja.

Kiadó lakás.

Egy utcai lakás az első emeleten (2 szoba, fürdő és hozzátartozókkal) november 1-re kiadó, az Attila-tér 4. sz. házban. 2832

Keresek

egy feltétlen tisztességes, idősebb asszonyt, avagy leányt, mindenesnek két tagu családhoz. Jó bánásmód biztosítva. Jelentkezhetni e lap kiadóhivatalában.

Modern kölcsöntárunkba

érkezett újdonságok: Móricz Zs. Hét krajcár. Felicitás Rose: Heideschulmeister, Zobeltitz: Die Körbe des Herrn von Wildenberg, Ingusz I. Fia Arad, Andrassy-tér 16. 173

Kotsis Ferencné

női-ruba készítési műtermében két derék- és egy alj-arrónó felvétetik. Korin Aron-utca 2. s., I. emelet.

Egy 200 klgm. hordképességű

felhúzó-gép szerkezet azonnal eladó. Megtekinthető Horovitz E. cég üzletében Boros Béni-tér 9. 2801

Egy 11 éve fennálló

borbélyület, biztos megélhetést nyújt, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 2849

Újdonságok kölcsönzésre!

Ujvári: Az új keresztény. Blicher Clausen: Erősebb az életnél. Gömbösné: Az urasszony. Heyermans: Remény. Crawford: Arethus. Tábori Kornél: Bűnös nők. Pásztor Mihály: Cifra nyomorúság. Pemberton: Vezércsillag. Lorrain: Helle, a szobapincér. Maritimus: A nagy háború, kölcsönzésre kaphatók Kerpel Izsó kölcsönkönyvtárában Aradon. 262

Képkiarusítás

Raktáromban felhalmozott több ezer művészi képet heliogravurált, fény, olaj és színyomatot valamint a most alkalmi vétel folytán birtokomba jutott **művészi rézmetszeteket** mélyen leszállított áron **kiárusítom. Bloch H** papirkereskedése Arad, Adrássy-tér Salac-u. sarok. 1215

Nevelőnő

vidékre 2 gyermek mellé fölvetetik. Ajánlatok „Nevelőnő” jellegével a kiadóhivatalba küldendők. 2872

Női- és gyermekruha

varrónó, perfekt, Budapesten működött, ajánkozik úri házakhoz. Boczkó-utca 11. első emelet 6. 2871

ROPS

biztonsági gyorsfőző. Tűzveszély kizárva!

Ha felborul, elalszik. Szesz ki nem folyhat.

Szeszlozgyasztásban igen takarékos

Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikkek árusító üzletekben. Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Rt. z. Társ.

BUDAPEST, V., Külső-Vaczi-ut 74/4.

Helybéli elárúsítók: Pósa János, Rosenberg R., Naresch Gyula, Kohn József, Budas Samu. 5805

Segéd,

keresztény, idősb korban, megbízható, a vas és fűszerzakmában képzett, a magyar, német és román nyelvet bírja,

keresztetik.

Csakis olyan, ki állandó állást keres és azt augusztus hónap végén elfoglalhatja, nyújtsa be kimerítő ajánlatát fizetési igénye megjelölésével

Reich Leó céghez,

Oravicza. 2850

Alkalmi vételek és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb óra és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órás és ékszerész 2701 Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb arban megvételnek vagy más tárgyakra átcsereztetnek TELEFON 438. TELEFON 438.

Villanyvilágítás,

elektromotor, szellőztető, telefon, villámhárító, villamoscsengő és jelző berendezések.

Gáz- és villanycsillárok,

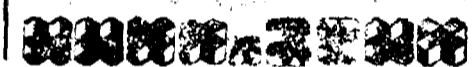
lámpák és izzótetek a legolcsóbb árak és legjobb kivitelben.

DIAMANT FERENC

Arad, Atzél Péter-utca 2.

(a színház főbejáratával szemben, Bohus udvar.)

Telefon 595. 2717

Nyomdai gépekhez

egy 6 osztályt végzett fiú tanulóul felvétetik.

Fontos közlemény!

A n. é. szülők szives figyelmét felhívjuk **kész fehérnemű** raktárunkra

Leány és fiúk részére.

Internátusok részére teljes összeállítás a legjobb anyagokból, csinos kiállítás.

Olasó árak!

Rosenblüh H. és Társa

Szabadság-tér.